LIETUVIŲ DIENOS

CHICAGOS "DAINAVOS" ANSAMBLIS PO "PAMARIO PASAKOS" MUZIKINIO SPEKTAKLIO PASTATYMO.

LITHUANIAN DAYS

March 1976

1976 M. KOVO MĖN.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, Calif. 90029

Telefonas: 664-2919

1976, kovas Nr. 3 (162)

Eina XXVII metai

March, 1976 No. 3 (162)

Volume XXVII

Redaguoja

REDAKCINĖ KOLEGIJA

Anglų k. Redaktorius / English Editor

ALFONSAS A. MILUKAS

Atsakomasis red. - Leidėjas / Publisher
Administratorius / Circulation Manager

ANTHONY F. SKIRIUS

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.
If subsription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina $1.25 Single Copy $1.25

Prenumerata metams $12.00 bet kuriame pasaulio krašte. Subscription $12 per year in any country of the world. Garbės prenumerata / Honorary subscription $20.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

TURINYS / CONTENTS

Psl.

Linksmesnės gaidos beieškant. G. 3
Vedamasis.

Baltiečių vakaras Kanados parlamente. 4
Dns. iliustruotas reportažas.

Vasario 16-toji Venezueloje. 6
Rašo Vladas Venckus

A. Gustaitis, **Svetimieji brangina Lietuvių kalbą.** 7

"Pamario pasaka". Iliustruotas reportažas iš "Dainavos" ansamblio muzikinio pastatymo Chicagoje. 8

Dr. M. B. Kuropas pakviestas prezidento patarėju. 9

Lietuvių studentų atsiekimas. 9

L. Dovydėnas, **Mano velnias.** 10

Dail. Ivanausko meno naujovė. 12

A. A. Aktorių Leoną Barauską prisimenant Janušaitis. 13

"Lyg nebūtų rytojaus", Z. Tenisonaitė. .. 14

Teresės Pautieniutės poezija. Eilėraščiai iš rinkinio "Lyg nebūtų rytojaus". 14

Vyras ir žmona ruošiasi doktorato laipsniams. 15

KRONIKA 16

"Ateities" konkursas jaunimui.

Iš laiškų Redakcijai.

Nauji leidiniai.

ENGLISH SECTION

Baltic Freedom Resolution in Congress (Feb. 23, 1976) 17

President Ford on Aid to Balts 18

Lithuanians in New York Musical Life 18

Lithuanian Wayside Cross in Pennsylvania 19

Poems by Vydunas Tumas 20

Lithuanians Make News 21

Poet V. Tumas, Los Angeles

Editor Arejas Vitkauskas, New Jersey

Reception in Canadian Parliament

Books on Pennsylvanian Memories

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

SEASHORE STORY (Front Cover)

"Dainavos" ansamblis, minėdamas savo 30 metų veiklos sukaktį, pastatė 2 vaiksmų muzikinį veikalą, kurį parašė D. Brazytė-Bindokienė, muziką sukūrė A. Jurgutis.

Veikalą režisavo Z. Kevalaitytė-Visockienė.

Foto nuotraukoje veikalo vaidintojai su muziku Aloyzu Jurgučiu.

(Žiūr. teksto 8-9 puslapius).

Viršelio foto nuotrauka V. Noreikos.

The "Dainava" Ensemble of Chicago presented a colorful musical to commemorate its anniversary of thirty years here. On February 28 and 29 at the Maria High School Auditorium, Lithuanians were treated to a nostalgic tale of their amber coastland of yore. Based on the book of D. Brazyte-Bindokiene, the musical's score was composed by Alcyzas Yurgutis, a recent refugee from Soviet occupied Lithuania, who also conducted both premiere performances. Among the many offerings by actors-singers and artistic assistants ticipating actors-singers and artistic assistants or performers special appreciation was shown for the choreographic scenes of mermaids dancing in the waves, for the fantastic lighting effects, and of course, the singers and soloists.

BACK COVER / ANTRASIS VIRŠELIS

Dainava choristers send their greetings to Lithuania via "Voice of America" microphone, after a concert at Carnegie Hall, New York, in 1962.

"Dainavos" ansamblio dainininkės po koncerto Carnegie Hall, New Yorke, 1962 m. įkalba savo linkėjimus Lietuvai į "Amerikos Balso" mikrofoną, kurį laiko inž. P. Labanauskas.

JAV prezidentas Gerald Ford, Dr. Myron Kuropas (prez. patarėjas etniniams reikalms) ir Edvardas Šumanas (Jungtinių Baltų Komiteto Reikalų vedėjas).

— President Ford and his Special Assistant for Ethnic Affairs, Myron Kuropas, are addressed by E. Šumanas, manager of the Joint Baltic American Committee of Rockeville, Md.

LINKSMESNĖS GAIDOS BEIEŠKANT

Norėtųsi sustoti ties visiems žinoma ir nusibodusia tema—tautiniuose reikaluose vienybės stoką, dėl mūsų egzilinės visuomenės susiskaldymo.

Ši tema būna linksniuojama įvairiausiuose susirinkimuose, susibūrimuose, minėjimuose ir metai iš metų visos spaudos puslapiuose. Besiklausant susirinkimų bei minėjimų kalbėtojus susidaro įspūdis, kad susiskaldymas yra didžiausias mūsų veiklos stabdis, mūsų užsimotų siekių kirminas dėl kurio mes visi ir mūsų užsimotos idėjos ir sudaryti planai kenčia.

Nėra abejonės, kad kai kuriais išimtinais eiliniais atvėjais susiskaldymas yra atnešęs ir taip pat atneš ateity žalos. Tačiau blaiviau aplink pasidairius susidaro įspūdis, kad jau perdaug ir gal be reikalo dejuojame.

Visais laikais ir visose tautose būtą susiskaldymo. Jo apstu ir moderniausiose bei pažangiausiose šių laikų demokratinėse valstybėse. Ir tai laikoma visiškai natūraliu reiškiniu.

Kokia nebeįdomi taptų gamta, jei visi paukščiai būtų aprėdyti vištų plunksnom. Koks nuobodus būtų orkestras, jei visi jo grojikai imtų pūsti į vienodą dūdą ir groti vieną ir tą pačią melodiją.

Tad ir dabartinės lietuvių egzilinės visuomenės pasitaikantį susiskaldymą nereikėtų stebėti pro juodus nevilties akinius, bet matyti, kaip natūralų ir sveiką gyvastingai mintijačios žmonių bendroumenės apraišką.

Kad toks ar anoks susiskaldymas gali ar galės pakenkti gyvybiniams mūsų tautos reikalams irgi yra bergždžias ir nepagrįstas samprotavimas.

Tik paimkime neperseniausion istroijon nužengusių porą būdingesnių įvykių, kurie tik atsitikinai atminty pabudo ir stabtelkime ties mūsų egzilinės visuomenės reakcija į anuos įvykius.

Vienas tai—Simo Kudirkos išdavimas, o kitas Australijos Darbiečių Vyriausybės Pabaltijo Valstybių pripažinimas Sovietų Sąjungai. Abu įvykiai sukrėtė viso pasaulio lietuvius, iššaukdami spontaniškas demonstracijas. Bet koks susiskaldymas šiais atvejais pranyko iš egzistencijos, nes šie įvykiai atrodė mums nepaprastai svarbūs.

Tas įrodo, kad, kai susiduriama su tautai gyvybiniais reikalais, skaldančios ideologijos padedamos lentynon ir lietuviai pajėgia atrasti bendrą kalbą. Tam daugelį pavyzdžių galėtume rasti praeityje ir, nėra abejonės, kad lygiai taip bus ir ateity, kai prieš akis stovės tautos gyvybiniai reikalai.

—G.

Baltiečių vakaras Kanados parlamente

Kovo 10 d. Parlamento Rūmuose Ottawoje įvyko Kanados Baltų Federacijos ruošiamas vakaras. Tai jau ketvirtas Baltų vakaras parlamento rūmuose. Jais stengiamasi parlamentarus, senatorius ir kviestus svečius supažindinti su Lietuvos, Latvijos ir Estijos esama padėtimi. Pereitais metais tokiame vakare buvo ir Simas Kudirka, kuris trumpame įspūdingame žodyje kvietė padėti persekiojamiesiems Sovietų Rusijoje.

Baltiečių vakarą globojo specialiai susidaręs parlamentarų komitetas pirmininkaujant senatoriui Paul Yuzyk ir parlamentarui Chas. L. Caccia; kiti komiteto nariai atstovaujantieji visas parlamente esamas partijas buvo senatoriai C. W. Carter, G. L. Molgat, A. Thompson ir parlamento nariai S. Haidasz, L. Alexander, E. Allard, Jake Epp, O. Jelinek, K. Robinson, J. Roy ir M. Saltsman.

Įspūdingai parašyta invokaciją anglų ir prancūzų kalbomis perskaitė kun. dr. V. Skilandžiūnas, Ottawos lietuvių kapelionas. Senatorius p. Yuzyk, vienas iš parlamentario komiteto pirmininkų, savo sveikinimo kalboje paminėjo, kad šimet sukanka 58 metai nuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo ir kad karo pabaigoje Sovietų Rusija vėl jas okupavo. Tačiau J.A.V. kongresas 1975. XI.20, Kanados Parlamentas 1976.11.26 ir Senatas 1976.III.2 priėmė rezoliucijas, kuriose sakoma, kad Sovietų Rusijos įvykdyta nelagali Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksija yra nepripažistama.

Antras Komiteto pirmininkas C. L. Caccia, parlamento narys italų kilmės iš Toronto, savo trumpame sveikinimo žodyje paminėjo, kad daug iš čia esančių yra kanadiečiai pagal pasirinkimą, bet ne pagal gimimą, kuris nepriklauso nuo mūsų pačios valios.

Žymus svečiai

Vakare dalyvavo virš 200 kviestų svečių; tiek kiek buvo vietų banketo salėje. Atsilankė 21 senatorius ir 41 parlamento narys; jų tarpe bavo Kanados senato pirmininkė senatorė Renaud Lapoint, sen. R. Perrault vyriausybės vadas senate, ministerio pirmininko pavaduotojas Mitchel Sharp, užsienių reikalų ministeris A. MacEachen, darbo ir daugiakultūrių reikalų min. John Munro, žemės ūkio min. Eugene Whelen, sveikatos ir gerbūvio min. Marc Lalonde ir parlamento opozicijos lyderis Joe Clark. Taip pat dalyvavo J.A.V. Ambasadorius atstovas pirmasis sekretorius S. B. Bartlett, Venecuelos ambasadorius Dr. R. Carpio ir karo attache pulk. L. Lammersdorf ir V. Vokietijos Abasadoss atstovas ministeris R. Wolff. Buvo visi trys baltiečių konsulai Kanado-

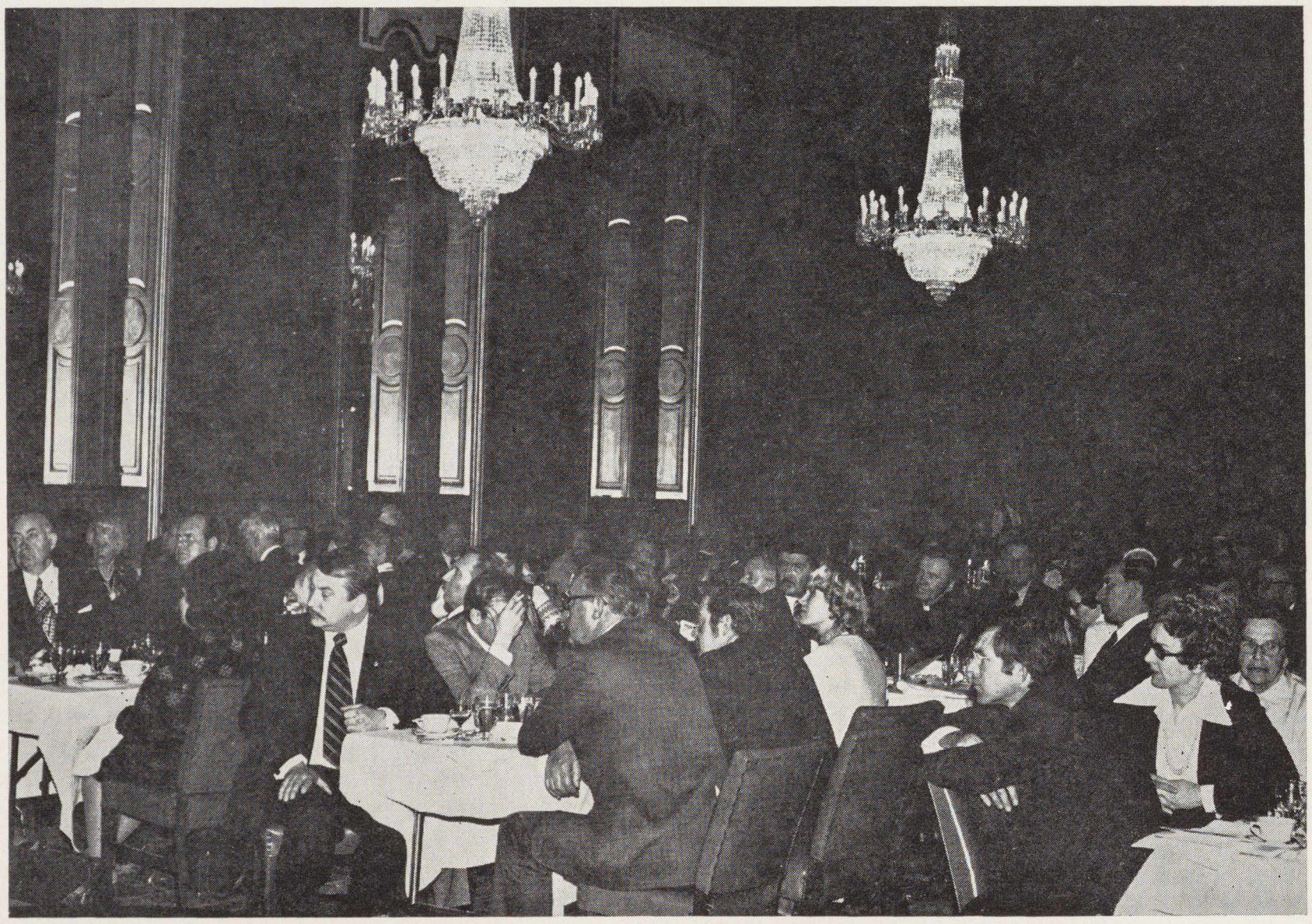

Baltų vakaras Kanados parlamento rūmuose Ottawoje 1976 m. kovo 10. — Vakaras prasidėjo priėmimu, kurį sekė banketas, koncertinė dalis. Iš kairės prie pirmo stalo sėdi dr. J. Žmuidzinas, Lietuvos konsulas Kanadoje; prie antro stalo — dr. R. Upnieks, Latvijos konsulas Kanadoje, J. R. Simanavičius Kanados Baltų Federacijos pirm., šalia jo — John Munro, ministeris daugiakultūriniams reikalams, kuris buvo pagrindinis vakaro kalbėtojas; prie trečio stalo — prof. R. Vaštokas, skaitęs paskaitą, dr. J. Vaštokienė, užpakalyje — Marc Lalonde, sveikatos min. Dalyvavo daugiau kaip 200 kviestų svečių, jų tarpe 21 senatorius, 41 parlamento atstovas, JAV, Vak. Vokietijos ir Venezuelos ambasadų atstovai. Foto L. Giriūnas

— Balts meet Canadian dignitaries at a Parliament Hall reception in Ottawa. The reception on March 10th that was attended by Canadian government members, scores of senators and congressmen, and foreign diplomats, for the Baltic States officials and community leaders, extended to a banquet and a concert program.

je: Lietuvos—Dr. J. Zmuidzinas, Latvijos —dr. E. Upnieks ir Estijos—I. Heinsoo ir keletas žymių spaudos atstovų kaip Charles Lynch, Parlamento Spaudos Galerijos prezidentas, Lubor Zink, Parlamento Spaudos atstovas, John Best iš Worldwide Press ir D. Warrington iš Canadian Press.

Pagrindinės kalbos

Šių metų vakaro tema buvo "Baltiečių pasiekimai Kanadoje per 25 metus." Šia tema kalbėjo prof. dr. Romas Vaštokas iš Trent Universiteto. Savo kalboje planingai ir vaizdingai aptarė bendrą imigrantų įtaką kraštui ir besikeičiančias nuomones dėl migracijos ir imigrantų savos kultūros išlaikymo. Didžioji lietuvių, o ypač latvių ir estų imigracijos banga į Kanadą buvo po karo maždaug prieš 25 metus. Tai buvo politinė emigracija. Visi naujieji emigrantai pradėjo nuo paprasčiausių darbų, bet dabar gerbūvio atžvilgiu stovi aukščiau kaip bendras Kanados vidurkis; turi virš 20 savo bažnyčių, kultūrinių namų, 6 kredito unijas su smarkiai išaugusia apyvarta ir eilę pramonės, statybos ir prekybos įmonių. Baltiečiai be sunkumų įsijungia į Kanados gyvenimą, bet kartu išlaiko savo tautinį ir kultūrinį palikimą. Daug baltiečių pasiekė aukštas tarnybines vietas; sporte ir kitose šakose atstovauja Kanadą tarptautiniuose įvykiuose. Procentais imant baltiečių studentų ir profesorių skaičius universitetuose yra tolygus Kanados vidurkiui, bet šitas procentas yra dvigubai didesnis inžinierių ir gydytojų atžvilgiu ir kelis kartus prašoka dantistų ir architektų skaičiumi.

Ministeris John Munro savo kalboje trumpai palietė dabartinę Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių politinę padėtį plačiau palietė daugiakultūrės politikos tikslus Kanadoje. Lietuviai, latviai ir estai Kanadoje yra ypatingoje ir sunkioje padėtyje tuo atžvilgiu, kad jų kultūrinis gyvenimas negali būti sustiprintas emigrantais bei kultūros įnašu iš jų gimtųjų kraštų. Pasidžiaugė baltiečių gražiu įnašu Kanados gyveniman. Nors dabar taupymo metai, bet parama daugiakultūriniams reikalams nebus mažinama. Dabar galvojama pradinę programą kiek keisti; gal daugiau dėmesio skirti plačiosios Kanados visuomenės supažindinimui su įvairiomis Kanados etninių grupių kultūromis, daugiau paremti etninę spaudą.

Baltiečių atstovų mintys

Įžanginį žodį tarė J. R. Simanavičius, dabartinis Baltų Federacijos Kanadoje pirmininkas. Kas dveji metai pirmininkai keičiasi rotaciniu būdu. Pirmiausiai jis padėkojo Kanados Parlamentui už vasario 26d. priimtą rezoliucija, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių legalinė de jure padėtis del Helsinkio susitarimų nėra pakeista. Ypatingai padėkojo dr. Stanley Haidasz, parlamento nariui iš Toronto, įnešusiam šią rezoliuciją į parlamento posėdį. Senatorius C. W. Carter panašią rezoliuciją įnešė į Senatą ir ji buvo vienbalsiai priimta. Toliau kiek panagrinėjo Helsinkio konferenciją ir pareiškė, kad yra skaudu žiūrėti, kad tiek tikimasi iš detantės ir vakarų pasaulis daro tiek nuolaidų Rusijos komunistams.

Latvių Bendruomenės Kanadoje vardu baigiamuosius vakaro žodžius pasakė dr. L. Lukss, Baltų Federacijos vicepirmininkas. Jis pabrėžė, kad baltiečiai nori perduoti kanadiečiams savo skaudų patyrimą kas įvyksta kraštams patekus į Sovietų aneksiją. Tai yra įspėjimas visiems gyvenantiems demokratiniuose ir laisvuose kraštuose ir norintiems demokratinį gyvenimą išlaikyti.

Banketas ir koncertinė programa

Vakaras prasidėjo priėmimu, kurį sekė iškilminga vakarienė pačioje puošniausioje Parlamento salėje. Speciali vakarienės dalis buvo "baltiečių dezertas." Ant rožėmis, žvakėmis ir tautinėmis lėlėmis papuošto stalo buvo didžiulis raguolis, "lietuviški baravykai," žagarėliai ir tortai. Kepsniai, ypač kanadiečiams nematyti raguolis ir "baravykai," turėjo didelį pasisekimą.

Koncertinę dalį atliko visos trys tautybės. Montrealio "Gintaro" jaunesnysis liaudies instrumentų ansamblis "Gintarėlis" labai darniai pagrojo 4 liaudies dainas paruoštas Z. Lapino. Ansamblį sudarė 6 jaunos kanklininkės ir 4 berniukai su birbynėmis, skudučiais ir tabalais; ansambliui vadovauja J. Zurkevičius ir Z. Lapinas. Visus labai domino originalus liaudies instrumentų panaudojimas.

Ansamblio "Kalev-Estienne" grupė iš 5 merginų labai tiksliai atliko sudėtingą gimnastikos-šokio programą. Latvių trigubas vyrų kvartetas "Kalvis" iš Toronto gražiai padainavo 4 tipiškas latvių liaudies dainas. Koncertinė programa buvo išskirstyta tarp kalbų ir visų atsilankiusių buvo labai šiltai priimta.

Ketvirtasis Baltiečių Vakaras Kanados parlamento rūmuose praėjo labai sklandžiai ir gauta daug gerų atsiliepimų iš atsilankusių parlamento narių ir svečių.

—Dns.

———

Baltų vakaras Kanados Parlamento rūmuose Ottawoje, 1976, kovo 10 d. — Senatoriams Paul Yuzyk ir C. W. Carter įteikiama garbės narių pažymėjimai ir gintarinės sagos marškinių rankogaliams. Iš kairės: J. . Simanavičius, Kanados Baltų Federacijos pirm., Irena Šernaitė-Mikeljohn, Kanados LB vicep., sen. P. Yuzyk ir sen. C. W. Carter.

— Honorary diplomas and amber cufflinks are presented to Canadian Senators P. Yuzyk and C. W. Carter at the Parliamentary reception of the Balts in Ottawa on March 10th, 1976.

Foto . Giriūnas

Kairėje — Dr. Vytautas Dambrava paskaitos metu. Toliau prezidiumas: V. Venckus, kun. A. Perkumas, La Vega, - prefektūros atstovas, ukrainiečių ir latvių moterų atstovės, ukrainietis ir lenkų atstovas inž. Felix Zubr, už gėlių, toliau ukrainiečių kun. Leon Lotosky, jųjų pirmininkas, irGairės redaktorius Juozas Kukanauza.

Presidium of the observance meeting was composed of delegates of many nationalities. The speaker is Dr. V. Dambrava, a U. S. career diplomat.

VASARIO 16-toii VENEZUELOJ

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 58 metų sukakties minėjimas įvyko š. m. vasario 15 d. Caracas mieste, La Vegoje. Minėjimas pradėtas 12 val. iškilmingomis pamaldomis seselių saleziečių kolegijos koplyčioje. Šv. mišias atnašavo kun. dr. Jose Consoni, SDB, o jų metu giedojo solistė Roma Mastienė, akomponuojant prof. Paulo Manelski bei Caracas lituanist. mokyklos mokinių chorelis, vargonuojant Jūratei Statkutei de Rosales.

Kun. dr. J. Consoni pateikė gilių minčių ir padrąsino būti ir šilikti lietuviais, kad ir gyvenant toli nuo geografinės Lietuvos, nes pasišventimas, darbas ir tikėjimas nugali viską.

Po pamaldų tos pačios kolegijos salėje sekė ir minėjimo oficialioji dalis-aktas bei meninė programa-koncertas, pradėtas Bendruomenės pirm. inž. V. Venckaus; pirmaisiais žodžiais jis paprašė visus susikaupti giliai patriotiškuose Venezuelos himno žodžiuose "Gloria al bravo pueblo que al yugo lanzo."

Aktas pradėtas ilgoka, išsamia dr. Vytauto Dambravos paskaita, po kurios sekė latvių, ukrainiečių ir lenkų bendruomenių atstovų sveikinimai, bei atatinkamos rezoliucijos priėmimas Venezuelos Respublikos Prezidentui Carlos Andres Perez. (Prezidentūros atsakymas jau gautas ir išsiuntinėtas lietuviškajai spaudai atskirai).

Meninę-koncertinę dalį su nuoširdžiu įsijautimu atliko Chicagos Liet. Operos solistė Roma Mastienė (kelionės išlaidas apsimokėjo pati asmeniškai, o kad tokių idealistų atsirastų daugiau!..) ir Venezuelos simfoninio orkestro dalyviai: prof. Donatas Jakavičius, Karel Adamček ir pianistas prof. Pablo Manelski. Programa baigta lietuvių tautiniais šokiais, vadovaujant Aurelijai Žalnieriūnaitei-Ros. Visą minėjimo programą, lietuvių ir ispanų kalbomis, pravedė Danutė Statkutė de Rosales.

Po minėjimo Lietuvių Centro salėje įvyko bendros vaišės, kurioms vadovavo nuolatinė įvairių parengimų šeimininkė Klovienė.

Minėjimą reikia laikyti labai pavykusiu, nes dalyvavo apie 44% visų Bendruomenės narių !apie 300 iš bendro 700 asmenų skaičiaus su vaikais), net iš tolimesniųjų vietovių, kaip Maracay, Valencia, La Victoria, Turmero, Barquisimeto ir kt.

Tad viso šio pasisekimo "kaltininke" ir laikome mūsų mieląją lakštingalą, solistę Romą Mastienę, pirmąją Venezuelos Lietuvių Bendruomenės mecenatą už Venezuelos ribų. Ją sveikiname ir nuoširdžiausiai dėkojame!

Vladas Venckus

Pamaldų metu kolegijos koplyčioje. Pačioj dešinėj solistė Roma Mastienė.
— During church services observing Lithuanian Independence Day in Venezuela.

Venezuelos lietuvių jaunimas tautinių šokių siautuly.
Young Lithuanians of Venezuela in swirl of their national artistic dances.

SVETIMIEJI BRANGINA LIETUVIŲ KALBĄ

Metai iš metų lietuvių kalba įgauna vis daugiau ir daugiau pagarbos . . . svetimose tautose. Jei kitas, skaitlingesnes kalbas universitetuose moko praktiškumo dėliai, tai lietuvių kalba mokoma moksliniais pagrindais. Ir taip yra įvairių kontinentų įvairiose valstybėse.

Tuo be abejo, visa lietuvių tauta didžiuojasi.

Prieš keletą mėnesių "Europos Lietuvyje" o vėliau ir "Argentinos Lietuvių Balse" nr. 1488, 1975.XI.6 d. skaičiau nepaprastai įdomų pranešimą: lietuvių raidynas parinktas kaip pavyzdingiausias, galintis tiksliausiai išreikšti įvairių kalbų, rašybų prasmes pasauliui suprantamiausiai.

Maniau, didžioji lietuvių spauda tą svarbų įvykį plačiai panagrinės, duos motyvuotus pasisakymus, paskleis visose mokyklose, universitetuose, mokslo įstaigose. Bet iki šiol anei mur-mur. Tyku, tykutėliausiai. Net pelė po šluota padaro daugiau garso.

Todėl tebūna leista pacituoti žinutę iš "Argentinos Lietuvių Balso" nr. 1488;

"Lietuviškas raidynas bus tarptautinis."

Transliteracija yra paraidinis nelotyniško raidyno perrašymas lotynišku. Ji yra reikalinga rusų, arabų, kiniečių ir kt. kalbomis parašytų vietovių vardų bei pavardžių pakeitimui plačiau naudojamu lotynišku raidynu.

Ligšiol net lietuviški vardai, jeigu buvo perrašomi iš rusiško teksto, angliškai buvo rašomi labai keistai. Pavyzdžiui: Šiauliai pavirsdavo į Shyaulyai.

Toms keistenybėms dabar bus padarytas galas. Tarptautinė Standartų Organizacija (ISO) šiemet paruošė naujas taisykles rusų raidynų perrašymui lotynišku raidynu. Nesant lotynų kalboje kai kurių garsų, pav. ch, š, č ir šč, po kelerių metų užsitęsusio ginčo, transliteravimui yra priimtas lietuviškas raidynas. Jis bus naudojamas visų 58 Sov. Sąjungos tautų, kurios naudoja kiriliką, vardams perrašyti žemėlapiuose, spaudoje ir dokumentuose.

Jau nuo dabar prekyboje galima rasti žemėlapių, kuriuose ne tik Lietuvos, bet ir Rusijos vietovių vardai yra išspausdinti lietuviškai: Švenčionys, Orša, Možaisk ir pan. Rusų raidyno minkštinimo raidei (miachkij znak) perrašyti bus naudojama apostrofa, pav. Arhangel'sk. Šio miesto pavadinime tarptautinė rašyba skiriasi nuo lietuviškos dviejose vietose."

Tai štai, jei tiesa, kas paskelbta minėtuose laikraščiuose, tarptautinė organizacija padarė epochinės svarbos sprendimą lietuvių kalbos labui. Juk žinoma, daug kalbų norėjo gauti tokį nepaprastai svarbų pripažinimą. Bet nei anglai, nei prancūzai, nei ispanai, nei lenkai, nei vokiečiai, nei čekoslovakai, nei jokie kiti negavo, bet lietuviai, lietuviškas raidynas.

ALTA, Bendruomenė, kalbininkai, rašytojai, žurnalistai, redaktoriai turėtų atkreipti didelį dėmesį į šį ISO organizacijos pranešimą, jį visapusiškai išnagrinėti ir kuo plačiausiai išgarsinti. Jei tikrai taip, tai visi kiniečių, arabų, japonų ir kitų žemėlapiai, tarptautiniai vardai bus rašomi lietuviška rašyba. Tuo rodomas lietuvių kalbos-rašybos pranašumas net prieš lotynų kalbą, kurios rašyba pasirodė netinkama tarptautiniam susižinojimui.

—*A. Gustaitis*

Baltuosiuose Rūmuose vasario 12 d., sukvietus tautinių grupių vadovus dalyvauti prisaikdinime naujo Small Business Agency administratoriaus M. P. Kobelinski, prez. Gerald R. Ford (vidury); ALT pirm. dr. K. Bobelis (k.) sveikina Kobelinskį.

— President Ford participating in the swearing-in of M. P. Kobelinski as Administrator of the U. S. Small Business Administration. Dr. K. Bobelis, left, congratulates the new officials.

PAMARIO PASAKA

"DAINAVOS" ansamblis, atžymėdamas savo veiklos trisdešimtmetį, 1976 m. vasario 28 ir 29 d.d., Čikagoje, Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje pastatė 2-jų veiksmų muzikinį veikalą PAMARIO PASAKA pagal dainavietės, rašytojos Danutės Brazytės-Bindokienės tekstą. Muziką sukomponavo ir orkestravo neseniai iš okup. Lietuvos atbėgęs Aloyzas Jurgutis, kuris abu spektaklius ir dirigavo. Choro paruošimui jam talkininkavo chormeisterė ir akompaniatorė Emilija Pakštaitė. Režisierė Zita Kevalaitytė-Visockienė pasakiškoj nuotaikoj įvedė scenon veikalą su gražiomis dail. Jurgio Daugvilos dekoracijomis ir Česlovo Rukuižos fantastišku apšvietimu. Jaunučio Puodžiūno sukurta choreografija ir jo studijos mergaičių grupės atliktas baletas, su balerina Violeta Karosaite, vaizdavo undinių šokį bangose. Solo, kvartetų ir duetų roles atliko Margarita Momkienė, dainavietė Nelia Paulauskaitė, Julius Savrimas, Valentinas Liorentas ir dainavietis Vytas Radys. Kalbamąsias pagrindines roles turėjo tik dainaviečiai: Elena Krasauskienė ir Albertas Stočkus. Ansamblio mišrus ir lygių balsų chorai buvo gerai paruošti ir savo roles tiek vokaliniai, tiek vaidybiniai atliko be priekaištų. Visa spektaklių eiga darė linksmą, gyvą nuotaiką.

"Pamario pasakos" autorius sveikina gen. kons. J. Daužvardienė (deš.); vidury — D. Brazytė-Bindokienė, kairėj dir. A. Jurgutis. *—Foto V. Noreikos*

— Author of "Seashore Story", D. Bindokienė, center, and composer A. Jurgutis, left, are complimented by Chicago Lith. Cons.-gen. J. Daužvardienė.

Fragmentas iš "Pamario pasakos". Iš kairės: solistai — Julius Savrimas, Nelia Paulauskaitė, Margarita Momkienė, Valentinas Liorentas; dešinėje — Vytas Radys.

— Soloists from a scene of the musical "Seashore Story", performance in Chicago.

—Photo by V. Noreika

DR. MYRON B. KUROPAS PAKVIESTAS PREZIDENTO PATAREJU

WASHINGTONAS—Kovo 9 dieną per Etninių Grupių Konferenciją Baltuosiuose Rūmuose buvo proga paprašyti Prez. Fordo pagelbos dėl Baltijos kraštuose likusių išskirtų šeimos narių imigracijos. Jis buvo informuotas kad ne tik Simas Kudirka, bet šimtai Pabaltiejiečių, nori išemigruoti pas savo šeimos narius Amerikon. Prezidentas prašė kreiptis su informacija pas Dr. Myron Kuropa. Dr. M. Kuropas, kuris yra ukrainiečių kilmės pažįsta labai gerai lietuvių ir kitų tautybių žmonių nepasisekimus išemigruoti iš Soviet Sąjungos. Dar mūsų naudai, kovo 22 dieną Baltuosiuose Rūmuose, kaip Dr. Kuropa sekretorė pradėjo dirbti latvaitė Alda Talbergs. Alda Talbergs buvo Jungtinių Baltų Komiteto sekretorė.

Jungtinių Baltų Komitetas prašo dėl Imigracijos ir Vizito reikalų siųsti pilną informaciją, kada ir kur iškvietimas buvo atmestas ir prisiųsti vėliausiai padaryto iškvietifo Xerox kopiją.

Informaciją siųsti:
Joint Baltic American Committee
c/o Edward Šumanas
P.O. Box 432
Rockville, Md. 20850

———————

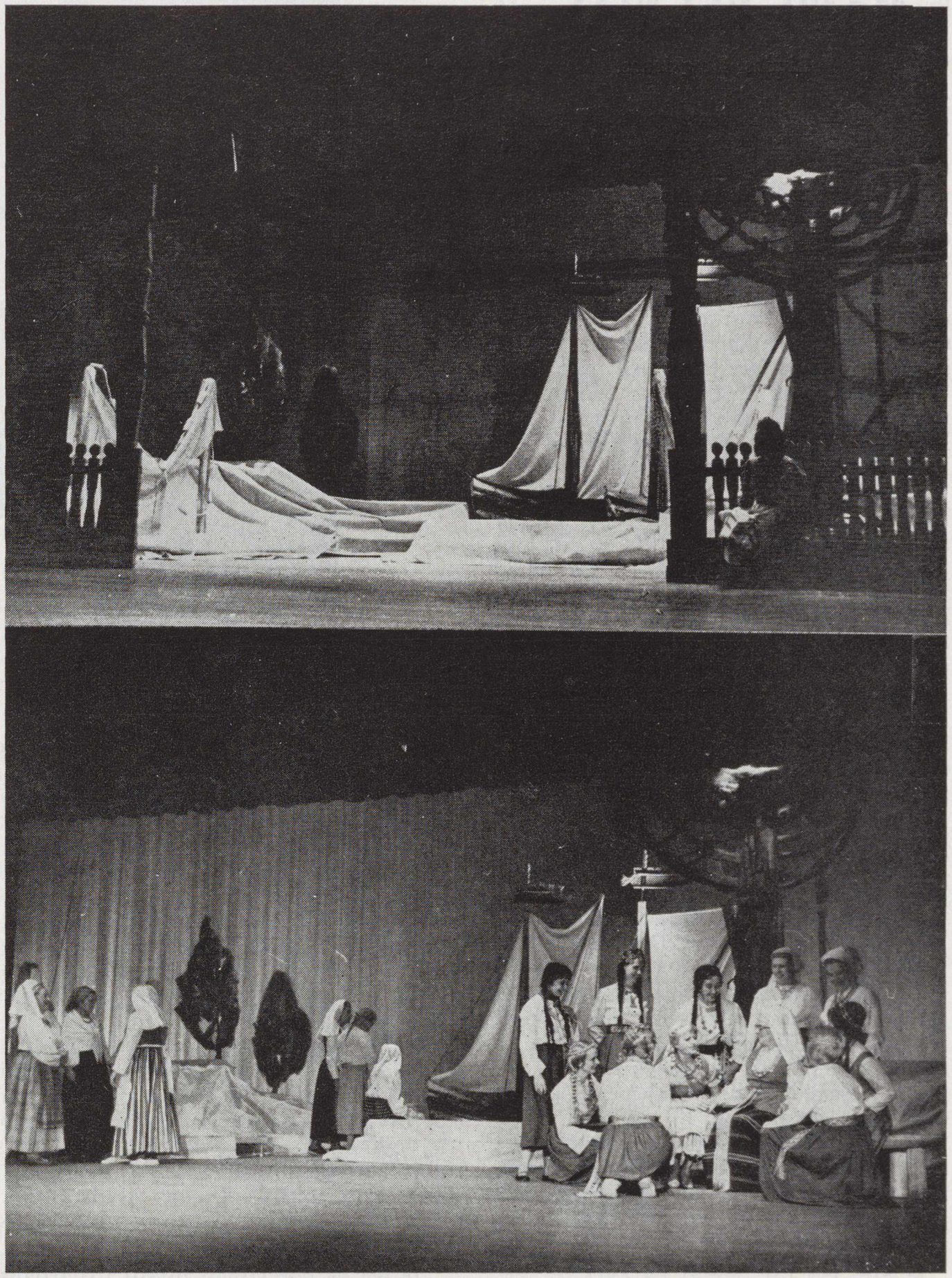

Viršuje. — Dail. Jurgio Daugvilos dekoracijų fragmentas "Pamario pasakoje".

— Detail of J. Daugvila's stage sets for "Seashore Story". Foto V. Noreika

Apačioje —
Dalis moterų scenos: moterys laukia grįžtančių žvejų.

— The scene of women awaiting the return of their men at sea. Foto V. Noreika

- - -

Čiurlionio ansamblio moterų choras su kanklėmis atlieka programos dalį 35 metų sukakties minėjime; chorui dir. muz. A. Mikulskis.

— Women's chorus of the Čiurlionis Ensemble in Cleveland performing at its 35th anniversary concert; accompaniment is by Kanklės-lute players. Foto V. Bacevičius

LIETUVIŲ STUDENTŲ ATSIEKIMAS

Gerb. Redaktoriau:

University of Michigan-Dearborn lietuvių studentų skyriui, kurį prieš tris metus įsteigiau ir iki šiol vadovavau, pavyko gauti iš universiteto vadovybės kambarį-skaityklą ir piniginę pašalpą. Tuo pasinaudodami norime savo narius galimai plačiau supažindinti su lietuviška spauda išeivijoje. Mūsų patirtimi, daugumas studentų žino tik tuos kelis laikraščius, kuriuos jų tėvai skaito. Platesnis lietuviškos spaudos pažinimas, tikime sukels norą į ją įsigilinti, ją pamilti ir tapti ne tik jos nuolatiniu skaitytoju, bet ir bendradarbiu.

Piniginę pašalpą nutarėme panaudoti užsakant penkiolika lietuviškų laikraščių ir žurnalų, tame tarpe ir jūsų leidžiamą.

Jonas Vytautas Dunčia

———————

MANO VELNIAS

Liudas Dovydėnas.

Rašytojas Liudas Dovydėnas. Author L. Dovydėnas.

Turime mes visi savo nuosavą velnią. Kiekvienas pagal savo sukirpimą: Kitokio užmojo, kitokio būdo, kitokio plauko.

O gal jis kaip ir mes auga, mokosi, daro kvailystes, virsta pensininku, ir ko gero važiuoja Floridon ir pasidaro tautos veikėjas.

Manasis jaunystėje buvo tikras vėjo pamušalas. Atrodė man ir jam, kad paukščio sparnais leki, pamoji ir viskas klote klojasi. Kartais, kai ne taip susiklosto, kaip tu užsimoji, imi ir tari sau: Kliudai tu man, aš pats sau patalą klosiu ir ant vėjo kupros lėksiu. Man dar daug Pelenų Dienų, man dar daug ir Velykų.

Turėjau ašen ir savo širmą žirgą ir pakrikštinau jį Bulonėliu. O buvo jis plėstom šnervėm, gudria akim, baltoj jo nugaroj juosvi ir juodi taškai. Gražus arklys buvo mano žirgas! Kalbėti tai nemokėjo. Ir lekia jis, būdavo, kaip žarija pakaustytas. Supratau ir patyriau, kad su manimi užpakalyje visada dvisėda lekia ir manasis. Ir štai arti Švento Petro-pati šienapiūtė. Tėvas pats jojo naktigonėn, o man liepė išsimiegoti, kad būčiau vinklus rytoj pradalgius guldyti prie Vyžuonos kranto. O manasis vakare arti mano drobinių, įkalbinėja: "Povilai, ar tu tingėsi pajojėti. Paliepin septyni varstai tai septyni, bet galėjo būti ir devyni. Laimė tau, Povilai, kad tik septyni!"

O naktis tyli, šilta. Girdžiu ir mašaliukas zyzia į mano ausį: "Povilai, tik septyni . . ."

Ir štai trumpą birželio naktį, kada ir mašaliukui nėra laiko suglausti sparnus ir norisi mėnulį nešti ant savo kupros, aš ir joju Paliepin. O ten, klevo šakomis apgošta Deksnio klėtis. Anoj pusėj klėties durų lova—ir ten jinai.

Kvapą užgniaužęs prie eglinių durų, geidžiu mašaliuku pavirsti, kad šuo nesulotų, kad pabaidyta musė skrisdama neprikeltų grįčioj miegančių Deksnio ir Deksnienės.

Ir štai jau prie durų, devynių lakštingalų balsą pasiskolinęs rakto skylutėn sulakštuoji: "Emiliut, ar miegi?" Regis, tokia ilga tyla, nors gal tik pusė akimirkos. "Emiliut, argi tu negirdi?"

O manasis, dvisėda ant Bulonėlio kupros atlapatavęs, pašnibždomis man į ausį: "Ji, Emiliutė girdi, ji jau septynis kartus ant abiejų šonų pasivartė, bet tyli. O tyla tave, Povilai, karštu peiliu skrodžia. Gal pas ją, pas tavo Emiliutę Tutino Pranys, anasai viso svieto padauža . . ."

Ir čia dar kaip dieglių varstomas, nuo tvarto visa gerkle lodamas Deksnio Milčius atidumia baisus šuva! Gal pačio juodžiausio velnio apsėstas puola prie klėties durų. Kad nors kokia mažutė sekundė, kad ji, Emiliutė, būtų priėjusi prie užrakto skylutės ir kaip išpažinčiai būtų pratarusi: "Palauk, aš tuojau." Bet tos pusės minutės trūko ir aš, susidvilinkavęs pagal klevo šešėlį, metuosi į sodą, o tas paties juodžiausio velnio apsėstas Milčius neatsiklijuoja nuo mano kulnų.

Tai va, po tokios vakarykščios nakties, po tokio negero nusidavimo, šį vakar prisirišau sode Bulonėlį. Ir vėl tėvo pavaduotas sakau, eisiu ant šieno ir išsimiegosiu. Rytoj anksti tėvas kels pradalgius prie Vyžuonos guldyti. Mano Bulonėlis visais dantimis peša sodo atolą ir mėnesienoj šilkine uodega šmiguoja. Ir aš stoviu po savo obelim ir skylu į dvi dalis: viena dalis tėviškai pataria: "Eik, Povilai, ant šieno daržinėn, išsimiegok. Sapnams nebus laiko, kol tėvas grįžęs iš ganyklos sušuks: "Povilai, jau saulė juokias ant medžių." O manasis visai kitaip kužda: "Povilai, juk tu vakar nudyrei nuo klėties šuns išsigandęs. O kodėl Emilija, Emiliutė taip ilgai neatsiliepė? Kodėl pikčiausio nelabo apsėstas sulujo Milčius ir klijavosi prie tavo kelnų visais dantimis, kai tu dyriai į sodą gatavas prasmegti rasotoj sodo žolėj." Taip kužda manasis. Ir kas nuostabu, kad manasis toks pat jaunas kaip ir aš, toks pat greitas visada ant širmio lėkti septynis varstus ir džiaugtis, kad ne devyni.

Ir čia aš dar labiau plyštu į dvi dalis, o laikas pasišokinėdamas lekia. Jau ir taip suvėluota; kol tėvas išsijudino naktingonei, štai ir mėnuo ant daržinės stogo šoktelėjo. Toks auksu pamuštas, sidabrinis, toks sau linksmas.

Vėl sakau sau: kas man Milčius? Kas kad Emiliutė neskubėjo atšauti durų velkę. Gal ji sunkiu grėbliu dieną švytavusi miegan krito. Dabar eisiu ir išsimiegosiu, o rytą su rasa guldau pradalgius net man pečiai braškės. Ir skubiai einu daržinėn. Užlipu ant šieno, greitai nukratau šieną nuo pagalvės, kriste krintu ir žinau, kad užmuštinai užmigsiu ir už vakarykštį nemigą atpūsiu. Buvo ar nebuvo padauža Pranys. Spiaut ir Milčiui į dantis.

Bet neužmiegu. Įsiklausau. Širmis po obelim nusiprunkščia. Ir čia nutuokiu, kad ir manasis tylų tyliausiai atsigula netoli mano kojų. Gerai, vadinasi, vėl dviese.

Štai aš ir vėl skylu į dvi dalis. Tuo pačiu metu manasis gluotniai sako: "Gerai, Povilai, miegan krenti, o kas dabar krinta prie Emilijos? Tu apkabini pagalvę, o jis, dvivalakio sūnus Tutino Pranys ką apkabins? Pranys gal ir vakar buvo pas Emiliutę. Todėl tau neatstūmė durų velkės. Ir Milčius, Prano anksčiau pabudintas, pykčiu dar neataušęs visais dantimis segėsi tau į kulnus . . ."

Ir aš ne miegan krintu, bet auštienlinkas išsitiesęs pabruku rankas po galva ir veizdžiu pro stogo kreigą, kur trykšta šiltu sidabru mėnesiena. O gal ir šią naktį tas svieto padauža Pranys taip pat klėtyje, taip pat abu tylės, kai aš vėlekos devynių lakštingalų balsu: "Emiliut, ar miegi?"

Ir aš atsisėdu ant šieno ir svarstau: joti, nejoti? Tiesa, Bulonėlis jau prisipešė žolės visais dantimis. Taigi kol nujosi, tai bus jau po vidurnakčio, kalbu sau. O manasis man kužda: "O Tutino Pranys kažin ar taip sėdi ant šieno ir svarsto: joti ar nejoti?

Ir toliau kalba manasis: "Ar tu, Povilai, taip sėdėsi ant šieno, kai mėnesiena košiasi pro kiekvieną plyšį, kai tik septyni, o ne devyni varstai? Juk Bulonėlis nespės pasagomis sužybčioti mėnesienoj ir tu—po klevu. Juk tu,, Povilai, moki mašaliuko kojų lengvumu prieiti prie klėties durų, ir devynių lakštingalų balsu . . ."

Čia vėl aš pats sau tvirtinu: mano Emiliutė. Ji manęs laukia, ne Prano, Ji nekartą prisipažino kaip ji glamonėjusi pagalvę manęs laukdama. Žinau, ji į Vyžuoną ėjo ajerų. Ir bijūnų žiedus nešė į klėtį. Ji man žodis žodin pasakė: "Visko, kad būtų daug, kur mudu abu."

Ir čia manasis taip sau porina: "Labai gražu, labai gerai. Kvepia bijūnai, kvepia ajerai . . . o vakar neįsileido? A, tas Milčius buvo prie tvarto. Tvartas atstu nuo klėties, o jis išgirdo tavo mašaliuko žingsnius. Milčius išgirdo ir tavo devynių lakštingalų balsą, kurį tu kaip medų lašinai pro rakto skylutę."

Ir ima man lyg pyktis, lyg kerštas, visą mane ima vynioti, kaip į karštą paklodę.

Taigi, kalbi tu, manasis, o gal tu tikrai spėji? Kaip aš sau atleisiu, jeigu taip dėjosi? Jeigu ten buvo Tutino Pranys, tasai svieto padauža. Ar ne jo kumelys pririšSee transcription

tas prie šventoriaus per Šventas Mišias pasagomis iškapsto duobę ir žvengia pilnais žandais kamanų geležies, ir juodus karčius purto. Visa parapija pažįsta Pranio Tutino juodį. Aš savo Blonėlį pririšu prie Maušaberkos karčiamos. Kiek atokiau. Negi lyginsies su tuo riestasprandžiu juodžiu. Bet mano širmas, Bulonėlis visoj parapijoj garsus gražiausias karčiais ir šauniausia uodega. Karčius aš jo mazgoju apynių vandeniu. Sesuo Paulina supina karčius į kasas, o aš pats uodegą šepečiu išbraukau.

Ir vėl girdžiu Bulonėlis sode suprunkščia, laukinės antys sparnais nučiušena per daržinės kraigą.

"Matai, ir antys sau skraido. Tik tu · · ·" —beveik priekaištauja manasis.

Ūmai šoku nuo šieno. Dieną paslėptą balną pasiimu iš po serbentų krūmo. Ir Bulonėlis trepsi kojomis, žąslus kamanų kramto. Sužiba mėnuo balno kilpose. Ir aš jau ant kelio. Žinau, ir manasis sėdi užpakalyje. Nereik jam balno nė kamanų. Junte juntu, kad ir jis toks pat nekantrus. Ir jis vis kužda, kad tik septyni varstai ir kaip gerai, kad ne devyni.

Aplenkiu Kavolių kaimą, ten šunų baisi knipava. Ir sukelia jie tokį alasą, net ausys plyšta.

Jau Adulių vėjo malūnas. Stovi jis sparną iškėlęs žvaigždėton padangėn, kaip pirštu man moja.

Dabar visa galva svarstau, kaip kur pririšiu širmį. Ne Deksnio sodo gale prie serbentų krūmo, bet už kluono, ten po vyšnia. Vyšnios šešėlyje, didelės skarotos vyšnios, kas jį matys?

Netrunku pasidžiaugti geru sumanymu ir aš jau prie vyšnios. Tada per sodą, mašaliuko žingsniu sėlinu prie durų. Nespėju sulakštuoti lankštingalos balsu: "Tai aš, Emiliut . . ." Ir durys pačios atsidaro.

Nespėju klėties tamsoj susigriebti, kaip aš jau apkabintas. Šiltos saule ir šienu kvepiančios rankos ant mano kaklo! Ir ji pati Emilija, Emiliutė tyliai užstumia velkę.

Tai gerai, kad paklausiau manojo. Tai gerai!

Aš nedrįstu klausti, kodėl vakar neįsileido. O ir kam klausti, kai ji kalba tyliai, kai abu žinom, kad gerai ir geriau negali būti. Manasis paliko už durų. Jis toks sumanus ar nesupras, kad n:ra vietos trečiam.

Naktis greičiau nei vėjas smilgomis lekia ir klėtyje. Iš tolo atskamba dažnai girdėta daina:

Pradės aušrelė aušti,
pradės gaidžiai giedoti . . .

Ir čia, kaip užsakytas, Deksnio plėštagerklis gaidys ir užgieda. Ir pro mažą klėties langutį ne kokia aušrelė košiasi, o tikra aušra. O man, taigi atgal septyni varstai, dabar jau bus ilgesni už devynis. Ji, Emiliutė, pati duris atidaro ir sako: "Ir aš skubu karvių melžti."

Išneriu iš klėties. Klevas visai skystas, sodo rasa sidabruoja. Neriu už klojimo, prie vyšnios . . . Ar aš neįžiūriu, ar tikrai taip? Nematau mano širmio! Bulonėlio nėra! Ar jis nusitraukė. Gal kas pabaidė? Dairausi. Matau ant kalno Adulio vėjinio malūno sparną, matau po vyšnia pasagomis iškastą žemę, tik nematau širmio. Man kojos tirpsta, rankos dreba, šūkteliu pusbalsiu: Širmi, Bulonėli! Ir bėgu šen, bėgu ten—nėra. Kaip nesava galva, kaip nesavomis kojomis, neriu atgal pas Emiliutę. Randu ją jau apsirengusią, jos didelės gražios akys pasidaro dar didesnės. "Kaip tai? Bulonėlis dingo? Nėra širmio?

Apsakyti sunku, kaip mudu su Emilija visaip svarstėm: gal, sakom, kelti jos tėvą ir motiną, ir gal man jiems sakyti, kad pabėgo mano širmis, kad štai už septynių varstų atėjau ieškoti. O Emilija, vis matai, moteris, kitaip sugalvojo.

"Bėg tu, Povilai, prie Vyžuonos šieno piauti, o aš ieškosiu Bulonėlio. O gal jis prailgęs, atsibodęs ėmė ir atsirišo ir tu pats jį rasi namie."

Tai aš ir pasileidžiau tiesiai per laukus. Supratau, kad ir manasis taip pat kaip ir aš dusdamas, sušilęs seka iš paskos. Lyg koks nusikaltęs, lyg atsiprašydamas. Ir širstu aš ant jo. Tai taip tu saugojai širmį! Tai tu toks, manasis nelabasis.

Kol parskutau namo per pievas ir pūdymus, tai ir sugalvojau ką sakysiu tėvui. Ir tėvas, jau tėvas belaukiąs kiemo tarpvartėje.

"Tai kur gi tu, vėjo pamušale!" —Klausia tėvas ir akimis rodo į saulę, jau pusryčių aukštumoje iškilusią.

Sakau, mikčioju, kad širmis kažin ko išbaidytas, kad gal keno suviliotas nusitraukė sode. Savo akimis mačiau, uodegą užrietęs nunėrė miškan. Ir pats savimi džiaugiuosi, taip sugalvojęs, o manasis šypsosi ir kalba: "Ims kas ir patikės pasakoms."

O tėvas supykęs: "Sakyk tiesiai, nusibeldei pas mergas! Ir gal kitas toks . . . gal kur stovi miške pirištas. Kažin kas gali su gyvuliu atsitikti." Ir liepia man eiti prie Vyžuonos šieno piauti. Jis pats apsidairysiąs širmio.

Piaunu. Sunkiai klojasi pradalgys. Ir vis manajam priekaištauju: paklausiau tavęs, nenaudėli. Suviliojai tu, vėjo pamušale, ir jojau. O kur mano širmis? Kaip gi tu saugojai? Manasis tyli. Nežiūrėdamas matau, kad po žilvičių šakomis, kaip po užuolaidomis sėdi jis ir nelinksmas. Jisį kaip ir aš. Ir jam gaila širmio. O jeigu koks čigonas, arkliavagys nujojo? Sudiev širmi, sudiev Bulonėli!

Antrą ilgą pradalgį išvaręs, sėdu ant upės kranto. Nuo namų vėjas pučia—turėtų būti psryčiai. Bet kai tu širmi praradai . . . tai tik du pradalgiu išvarei . . .

Matau vėjo malūno sparnus, matau kelią vingiuojantį iš miško, bet nematau širmio. O į kelią dairausi, žiūriu. Prisimerkiu. Atjoja!

Netikiu savo akimis. Tėvas ant bėrio, o antras arklys tai lyg mano širmis. Ant jo sėdi mergina. Jau įžiūriu, tai ji, tai—Emilija! Matau jos basas kojas, matau ją be skarelės, juos rusvus plaukus. Kas tai? Regėkit! Nematau širmio garbanotų karčių. Ar tai ne sapnas? Patrinu akis. Abu raiteliai jau ant tilto. Ar gi tai Bulonėlis? Kur jo žvilganti kaip šilkas uodega? Jau matau, vietoj uodegos šmiguoja širmis nelyginant dešragaliu. Ir taip jis ginasi nuo musių.

As noriu šokt į upę, kad nematyčiau Bulonėlio be karčių, be uodegos. Kaip gi man su tokiu? Kaip su juo šventėje, kaip Paliepin joti?

To betrūko: tėvas keliu namo pasuka, o Emilija paupe joja tiesiai pas mane. Man net akys raibsta, noriu prasmegti po pradalgiu. Ir čia sužvengia Bulonėlis. Mano širmis, be karčių, be uodegos, kaip žiurkė ištrauktas iš vandens.

Ji, Emiliutė, sėdi an širmio, sulaiko širmį ir šypsosi. Tom pačiom lūpom, vidurnakčio švelniom, karštom.

"Padėk nusėsti nuo Bulonėlio,"—Tai ji, Emiliutė ištiesia man rankas. Ir štai, aš ją visu glėbiu ant pradalgio pasodinu. Tyliu. Ir ji tyli. Aš akimis rodau Bulonėlio uodegą, kuria jis kaip dešragaliu lengvai šmiguoja ir neiškentęs sušunku: "Tai koks velnias šitaip, Bulonėl, Emiliute! Koks velnias!"

Emiliutė žiuri į mane klausiančiai šypsosi. "O Prano juodžiui, koks velnias nukirpo uodegą?"

Dabar man viskas atsiskleidžia, kaip ant dviejų delnų. Nėra kur dėtis, nėra ko slėptis.

Ir aš kaip per išpažintį atsiveriu: "Velnias mane sugundė, Emiliute. Mano nuosavas velnias. Tu tik būk kantri, paklausyk! Tai dėjosi prieš dvi savaites, tuoj po Sekminių. Skubėjau pas tave atjoti. Pavėlavau, tai tiesa—juk septyni varstai."

"O Praniui devyni," švelniai pataiso Emiliutė.

"Tai tiesa, Praniui devyni, bet koks jo juodis! Viesulas."

"Ne greitesnis už Bulonėlį."

"Kažin, Emiliute,"—ir pažiūriu į širmį be uodegos be karčių. Pasilenkęs jis ir kramsnoja žolę iš pradalgio.

"Jau sakiau, Emiliute, velnias mane sugundė. Tada radau Pranio juodį po vyšnia, stora virve pirištą. Ir pamaniau, Pranys, tas velnio išpera jau pas tave! Ir tuoj man mano velnias patarė: "Nupiauk juodžiui uodegą."

"Ir tu paklausei savo velnio, Povilai?"

"Tai jau taip, Emiliute. Ir toliau man velnias sako: Kam tau žirklės, imk iš kišenės peiliuką. Ir aš išsiėmiau peiliuką, lenktinį. Ir paėmęs juodžio uodegą pasukau į šalį. Po pluoštelį, po pluoštelį skabyk juodžio uodegos aštutus,"—mokė mano velnias.

"Pranio velnias ir jį pamokė: nukirpk uodegą, nukirpk karčius. Ir iš anksto velnias pamokė Praną ir žirkles atsinešti."

"Tu taip manai, Emiliute?"

Ji kramto smilgą ir galvą linkteli.

"Pasakysiu, Emilija, gaila nepatarė velnias nukirpti Pranio juodžiui karčius. Kad būčiau žinojęs, kad jis su mano širmiu taip! . . . Kerštas mane apėmė ir sakau: Jei dar kartą rasiu Praną pas tave at jojusį! . . ."

Ir čia Emilija ramiai atsako:

"O gal jis buvo pas Migonio Valeriją? Migonio klėtis netolis tos didelės kuplios vyšnios."

"Ar tu taip tikrai sakai, Emiliute?"

"Kad taip yra, Povileli."

Ir ūmai viskas nušvinta. Emiliutė pasidaro ir gera ir labai graži. Ir pradalgys minkštas, ir širmis jau neatrodo kaip žiurkė. Ir sakau Emiliutei: "Ataugs karčiai, atžels uodega. Ar ne taip, Emiliute?"

Tik mano velnias tyli.

"Taigi, kad ataugs," atsako Emiliutė. Ir aš netrunku ją apkabinti.

Ir čia iš sodo, kaip iš kito svieto, mano motinos balsas:

"Povilai, Emiliut, pusryčiai jau ant stalo!"

DAIL. IVANAUSKO MENO NAUJOVĖ

"A GAZETA," vienas iš dižiųjų Sao Paulo (Brazilijos) dienraščių, "Plastikos menas" skyriuje, išspaudino per du numerius š.m. sausio 12 ir 14 d. straipsnį apie A. Ivanausko meno naujoves: "Fotografija ou Pintura?" (Šviesa iš šviesos) ir "A Pintura da Chama" (Liepsnos tapyba) su keturiomis iliustracijomis ir autoriaus nuotrauka. Straipsnio autorė—to skyriaus redaktorė Maria Silvia Alves de Lima. Per interviu, Red. P. Marijai Silvijai labai patiko "Šviesa iš šviesos" technika ir figūratyvinė kūryba.

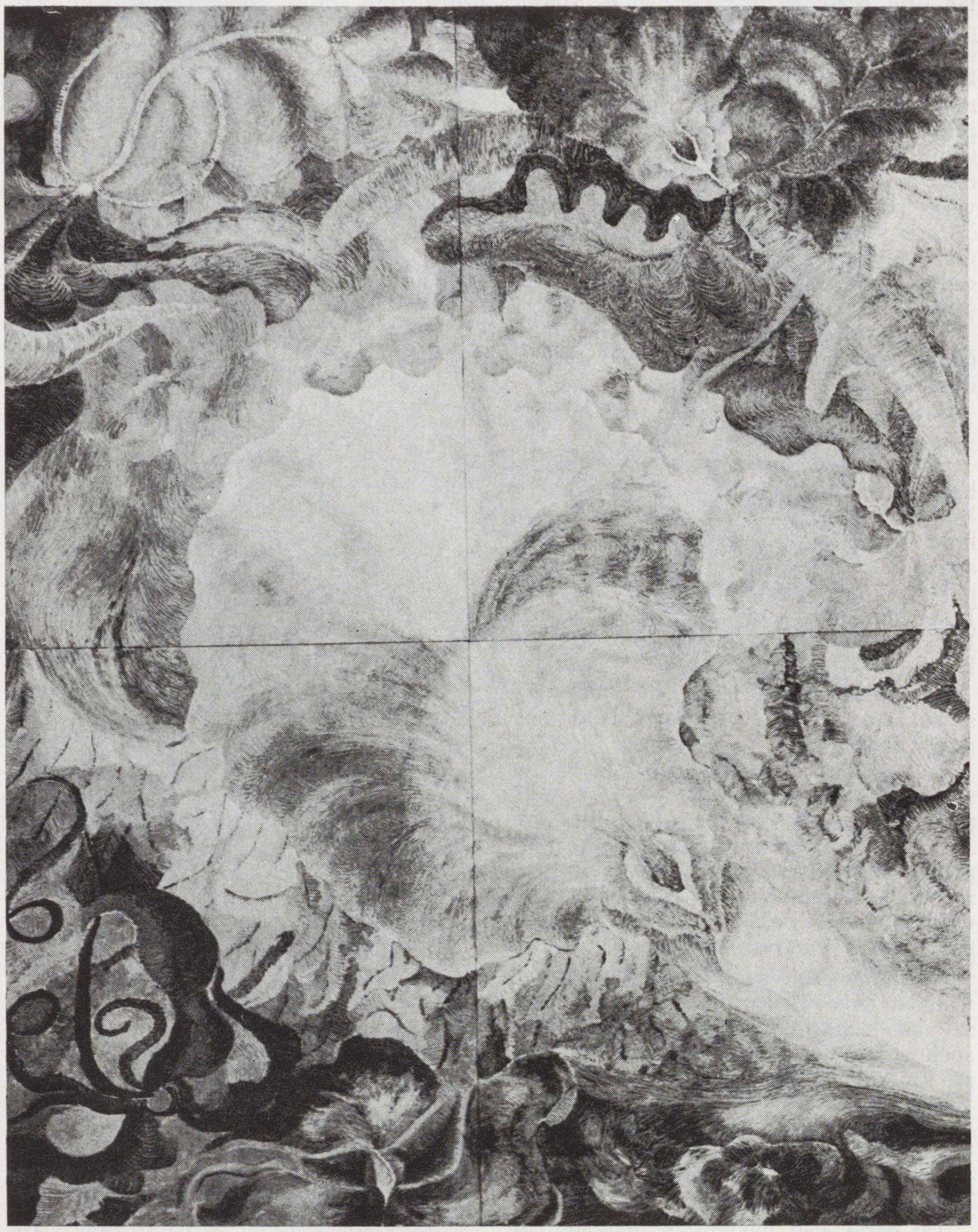

Mikalojus Ivanauskas — Orchidėjos. Aliejinės tapybos grafika. 32"x40"

— Orchids, a painting in oil by M. Ivanauskas.

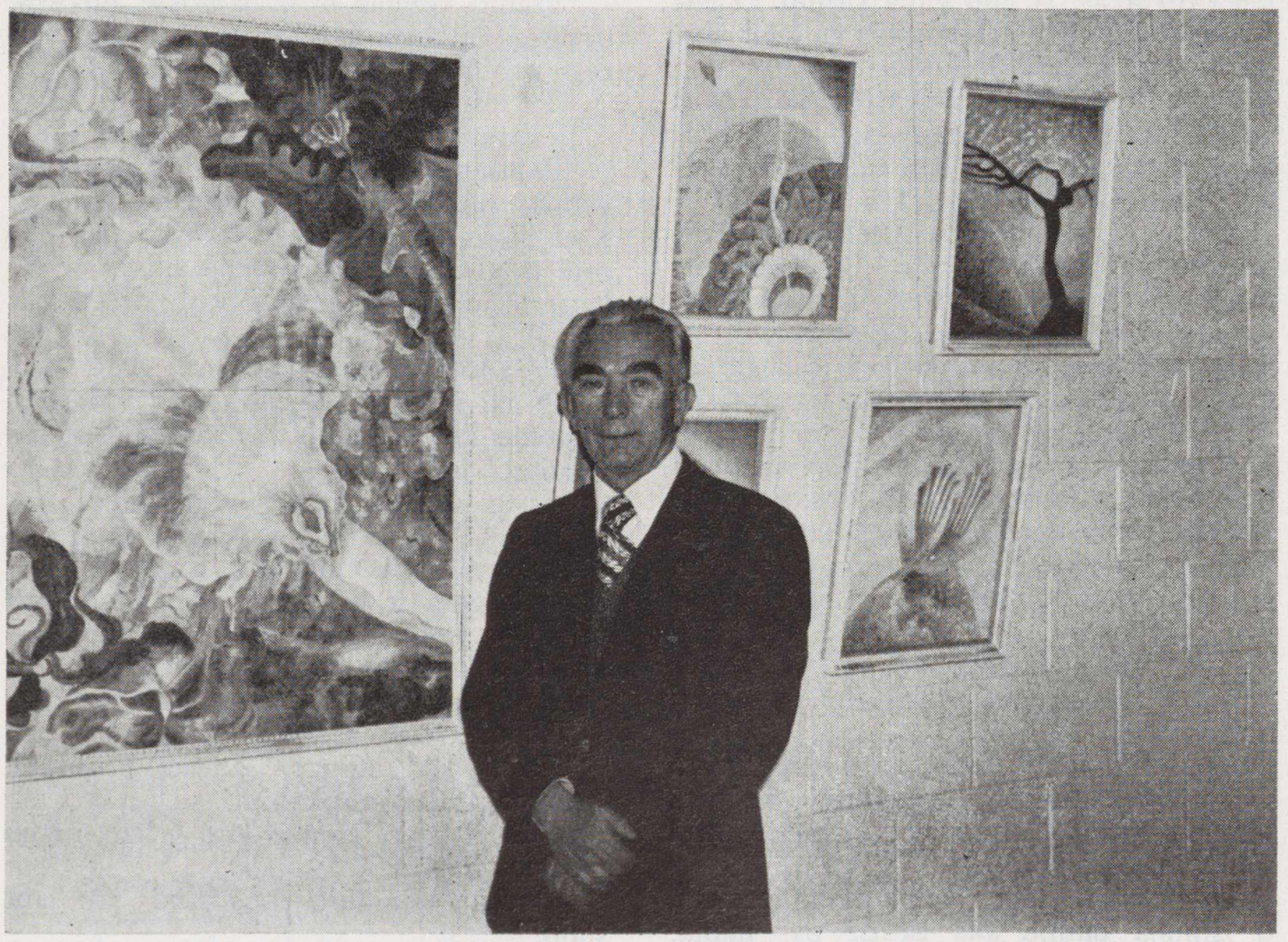

Taip atrodė dail. M. Ivanausko kūrybos kampelis Amerikos Liet. S-gos narių dailės darbų rudens parodoje, Chicagoje.

— Artist M. Ivanauskas' corner of display at Chicago's Autumn Exhibit of works of American Lithuanian Art Association members.

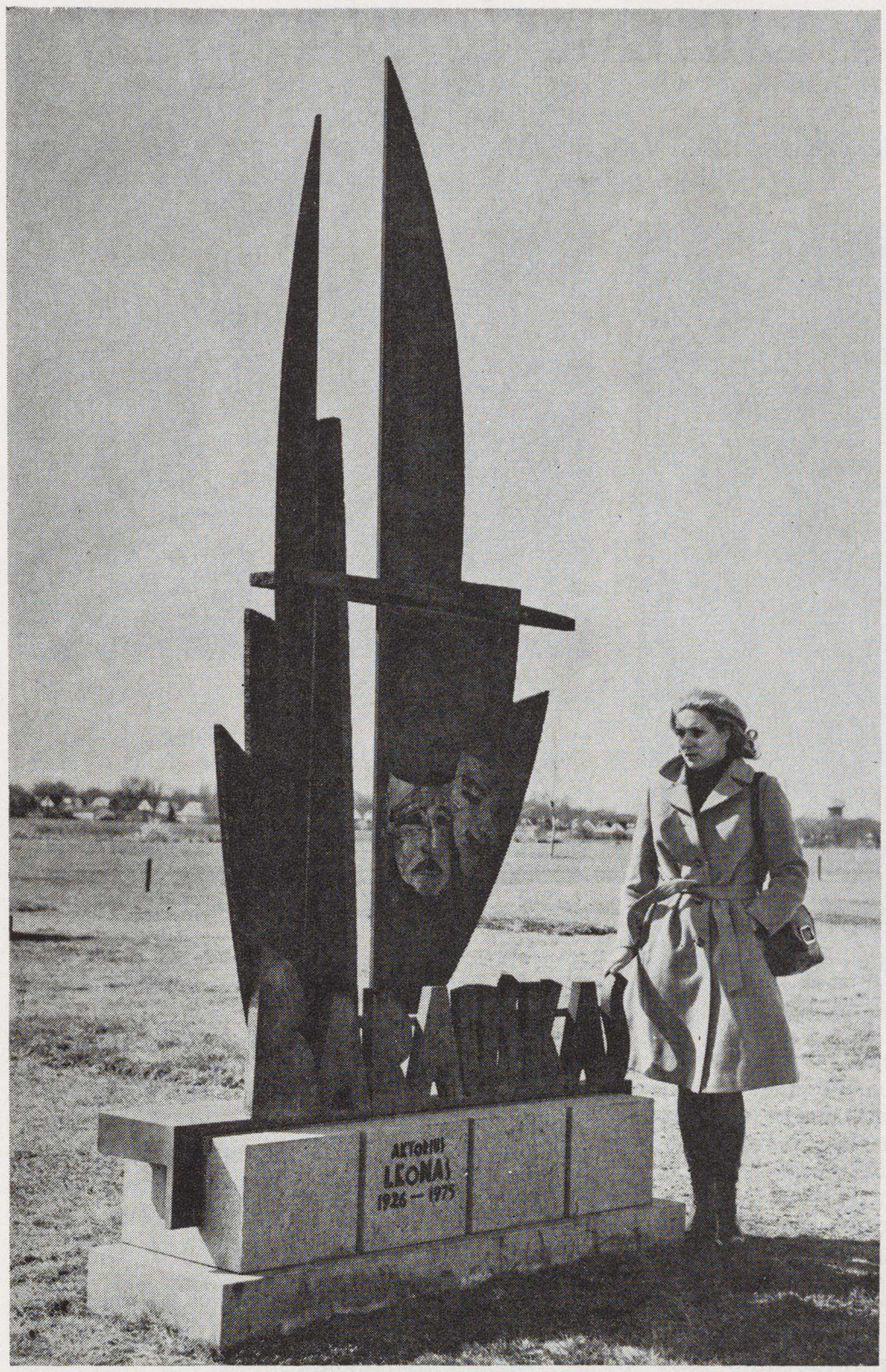

Paminklas aktoriui Leonui Barauskui Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje. Prie paminklo stovi aktoriaus našlė Danutė Barauskienė. Paminklo autorius — skulpt. R. Mozoliauskas. Foto V. Noreika

— At the monument to actor L. Barauskas in Chicago Lithuanians' Cemetary: the widow Danutė Barauskienė. The author of the tombstone — R. Mozoliauskas.

A.A. AKT. LEONĄ BARAUSKĄ PRISIMENANT

1975m. kovo mėn. 21d. Chicagoje, staiga ir netikėtai žemiškąją kelionę baigė vienas iš aktyviausių ir žymiausių lietuvių aktorių išeivijoje Leonas Barauskas.

Šių metų kovo mėn. 21d. buvo paminėta jo vienerių metų mirties sukaktis.

Tėv Jėzuitų koplyčioje Šv. Mišias už velionio sielą atnašavo ir akt. Leono Barausko atliktus darbus išryškino Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pirmininkas kun. Juozas Vaišnys S.J.

Tuojau po pamaldų skaitlingas būrys a.a. Leono Barausko giminių, artimųjų ir pažįstamų nuvyko į Šv. Kazimiero kapines, kur kun. J. Vaišnys S.J. pašventino didingą, skulptoriaus Mozuliausko suprojektuotą, antkapinį paminklą. Prie paminklo žodį tarė akt. Algis Dikinis, išryškindamas velionio didelę meilę lietuviškajai scenai, šeimai ir savo gimtajai žemei—Lietuvai.

Šeimos vardu kalbėjo iš Rochester, N.Y. atvykęs į šios liūdnos sukakties minėjimą švogeris Bronius Krokys.

Sugrįžus iš kapinių, Jaunimo centro kavinėje įvyko trumpa akademija, kuriai vadovavo komp. Darius Lapinskas, savo kalboje prisimindamas akt. Leono Barausko didesniuosius gyvenimo darbų tarpsnius, jo ryžtą, sugebėjimus ir didelę meilę scenai, dailiajam žodžiui. Čia buvo išgirstas a.a. akt. Leono žodis iš operos Lokio. Rašytojas Kazys Bradūnas paskaitė specialų, velioniui sukurtą, savo eilėraštį.

A.a. akt. Leono Barausko mirties metinių akademija buvo trumpa, kultūringa, atitinkanti šią liūdną sukaktį.

Jos suruošimu rūpinosi žmona Danutė, giminės ir velionio gerbėjai.

Po akademijos, šeima dalyvius pavaišino kavute ir užkandžiais.

Pažymėtina, kad akt. Leono Barausko išleistos plokštelės pristatymas visuomenei įvyks Jaunimo Centre, gegužės 2d.

JURGIS JANUŠAITIS

———

MOTINA (Mišri technika). Dail. Jadvyga Paukštienė
Iš buvusios New Yorke parodos.

— MOTHER. Mixed media, by J. Paukštienė. From an exhibition in New York.

"LYG NEBŪTŲ RYTOJAUS"

Paėmus skaityti modernios poezijos knygą, sunku yra apie ją rašyti objektyvią recenziją, nes dominuoja skaitytojo asmeniškas skonis.

Kūrinys gali turėti poetišką formą, bet skambėti kaip proza. Ir atvirkščiai, gali turėti prozos formą, o būti poetiškas. Tarp abiejų dalykų, kaip proza ir poezija, nėra įmanoma nustatyti ribą. Eilėraštį galėtume pavadinti jausmų fantazija, o prozos kūrinį minčių išraiška. Gal būt teisingiau būtų sakyti, kad eilėraštis nuo prozos skiriasi ritmu, skambėsiu, nuotaika, žodžių parinkimu, vaizdais ir simboliais. Poezija duoda pajusti daugiau negu ji žodžiais aprašo ir, tuo atveju, priartėja prie muzikos.

Jau senovėje iš poezijos buvo reikalaujamas muzikalumas, kurį senieji graikai pasiekdavo ritmu, o vėliau germanai su aliteracijom. Šių dienų poezijos muzikalumas gaunamas eilučių pabaigos rimu. Bet jau 17-tam amžiuje pradedama rašyti eilėraščius be rimo, o ypač 18-tam amžiuje toks eilėraštis tampa modernus.

Proza gi dar ilgą laiką nebuvo laikoma kūrybinė forma ir Vakarų Europoj tik po Viduramžių įgavo tas pačias teises ir pagarbą, kuri jau nuo senų laikų galiojo poezijai. Taip galima trumpai apibudinti kas yra poezija.

Literatūros kritiko amžius yra daug trumpesnis. Jis patenka į sceną tik 18-tam amžiuj kaip skaitytojas, kuris atsako rašytojui. Literatūra savo ruožtu stato skaitytojui nuosavus reikalavimus. Vienas tekstas domina, kitas atrodo nevertas gaišinti laiką. Skaitymas turi teikti malonumą, tai nėra labdarybė arba artimo meilė. Kūryba yra intereso dalykas, o literatūra yra ryšių priemonė, kurios medžiaga yra kalba. Gi literatūros kritiko uždavinys yra skaitytoją supažindinti su knyga.

Bet dėja. Yra kritikų, kurie iš per didelio uolumo ne tiek supažindina skaitytoją su kūriniu, kiek savo jėgą panaudoja sunaikinti konkurentą arba ideologinį priešą rašytojo asmeny. Ir tokią subjektyvią kritiką negalima vadinti rimta.

Gal būt tai yra per ilgą įžanga norint kalbėti apie Teresės Pautieniūtės poezijos rinkinį "Lyg nebūtų rytojaus." Bet aš manau, kad ta knygutė nusipelno ilgesnės kalbos jau vien dėl to, kad yra aiškus įrodymas, kad žmogus norėdamas gali viską pasiekti. Ir taip Pautienūtė, gimusi ir augusi svetimam krašte, nors girdėdama svetimas kalbas, visgi rašo lietuviškus eilėraščius. Ir gerai. Ir Dieve duok dar daugiau tokių Pautieniūčių!

Tradicinės poezijos mėgėjas gal jos kūrybos nesupras nes čia trūksta įprasto gražių žodžių skambėsio. Bet modernios poezijos skaitytojas atkreips dėmesį. Aišku, modernus eilėraštis nėra lengvai skaitomas. Tokį eilėraštį, kartais, reikia skaityti keletą kartų, nes svarba dedama ne žodžių žaidimui, bet atskirų žodžių prasmei. Tada eilėraštis tiesiog rausiasi į dalykų esmę, arba perduoda nuotaiką. Modernios poezijos pažymys yra laisva vaizdinė kalba, kartais net atsisakanti logiškos galvojimo kontrolės ir duodanti laisvę iš pasąmonės kylančiom asociacijom. Poetai dažnai kalba asmeniškais simboliais.

TERESĖS PAUTENIUTĖS POEZIJA

Eilėraščiai parinkti iš tik išleistos jos poezijos knygos "Lyg nebūtų rytojaus"

DAR NE LAIKAS

Palauk,
dar ne laikas atsiskirt,
dar plevena sapnai
nakties pakrašty,
plevena siela
laiko pakrašty,
dar ne visai
atskirta.

PELENAI

Mirties prieangy
krenta pelenai
nuo tūkstančio žarijų;

ir krenta mano pelenai
į begalinį laiko sietą,
krenta
ir prakrenta
besvorio šapelio
neapdairumu.

Pautieniūtė tokio rafinuotumo savo poezijoj dar nepasiekė. Jos kalba yra paprasta, kasdieniška, bet nuoširdi. Kartais juntamas lengvas kalbos skurdumas (trugdo senoviška galininko forma kaip upėn, dauson, žemėn, sąrašan, bet tai tik detalė). Tai nėra poetei priekaištas, nes pradžia visada sunki. O ypač kuriant tokiose neigiamose sąlygose, kada ugdomas kalbos jausmas slopinamas kitų kalbų įtakos. Pautieniūtė skaitytojui nėra svetima, ji debiutavo rinkiny "Tiltai ir tuneliai."

Perskaičius Pautieniūtės eilėraščius skaitytoją jaudina poetės atviras ir nuoširdus jausmas. Nieko nėra dirbtino, viskas sakoma tiesiog iš širdies gilumos:

"Kadaise miesto vidury augo medis, žalvariniais plaukais, paukščių balsais žydėdamas" . . "Pro obels žalią sietą pasipylė dangus ir krito į nustebusią žolę" . . . "Žiemos nuogume sugrįžta žemei nekaltumo grožis" . . . "O gal, kaip medžiai rudeniniai tik šnarėsim, tik siūbuosim, sava, kitiems nesuprantama kalba . . ."

Teresė Pautieniūtė turi poetės talentą, kuris, kasdien bręsdamas, duos gerų rezultatų.

Išleido Ateities Leidykla 1975. nr. 10

Viršelį piešė Gediminas Kaulėnas. Kaina $2.50.

Zenta Tenisonaitė

RUDUO PO RUDENS

Kas laiko, kas laiko
tave šioj pusėj upės?

Laikas sulaiko,
laikas sutaiko
besaikį skausmą,
prasmės šauksmą.

Laikas naikina,
Laikas brandina,
ruduo po rudens
pripildo stiklus
vandeniu ar vynu.

Ateis, ateis
praeivis laikas
ir išgers
tavo taurę
lig dugno.

ŽVIRBLIAI

Žvirbliai
atsimuša nuo žemės
ritmingais dūžiais,
lyg ping-pong sviedinukai.

Žvirbliai
siaučia pažemiu,
lyg vėjo purenamos
dulkės.

Žvirbliai
snaudžia įsikasę į smėlį,
lyg akmenukai.

Į SUNKIĄ SKRYNIĄ

Sudėsiu dienos darbus
į sunkią skrynią,
užrakinsiu ir padėsiu
kambario kampe,
ir lauksiu kitos dienos
tuščiom rankom.

———

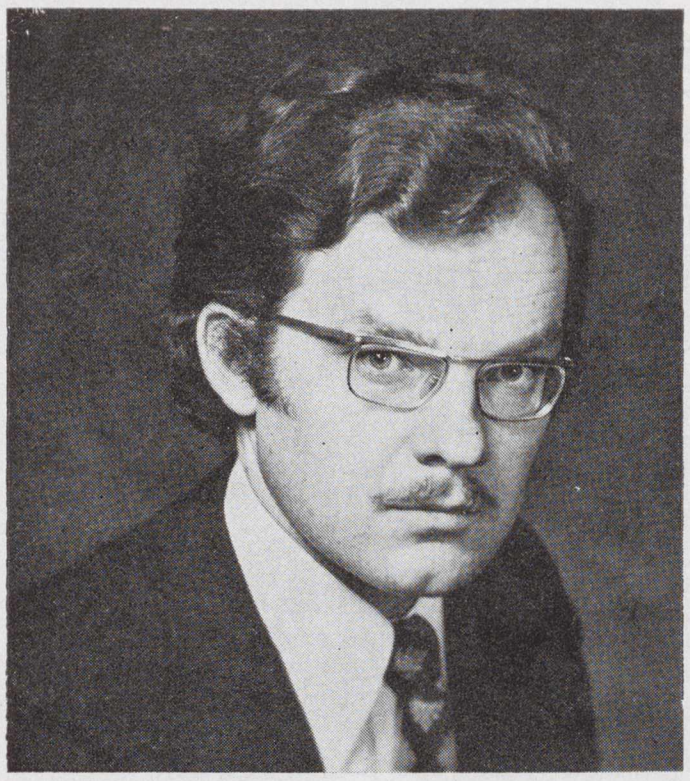

A. Vasiliauskas ruošia Anglijoje doktoratą.

— A. Vasiliauskas, a civil engineer of Long Island, N. Y. is extending his studies by preparing a doctor of philosophy thesis at Cambridge University, England. His wife, M. Gailiušytė-Vasiliauskas of Cleveland, is doctorizing in French literature at Sorbonne, Paris.

VYRAS IR ŽMONA RUOŠIASI DOKTORATO LAIPSNIAMS

ANTANAS VASILIAUSKAS nuo š.m. spalio mėn. tęsia studijas doktorato laipsniui filosofijos srity įsigyti, Cambridge Universitete, Anglijoje. Cambridge Universitetas yra vienas iš seniausių (įkurtas 13-tam amžiuje) ir garsiausių pasaulyje universitetų, kuris savo filosofų-profesorių gretose turėjo tokius pasaulinio mąsto filosofus kaip Russell, Moore, Wittgenstein ir kitus.

Antanas Vasiliauskas, Petro ir Onos Vasiliauskų sūnus, įsigijo Magistro laipsnį "Summa Cum Laude" filosofijos srityje Queens College of the City College of New York šių metų pavasarį. Studijuodamas tik vakarais, A. Vasiliauskas baigė visą "undergraduate" ir "graduate" programą per keturius metus su aukščiausiais pažymiais. Studijų metu teko parašyti keletaą labai aukšto lygio straipsnių apie Hume, Wittgenstein ir Dewey-filosofus. Šių darbų kopijas yra paprašę keli profesoriai, kurie įvertino tas studijas kaip labai originalias, pristatančias tuo filosofus iš visai naujos perspektyvos

A. Vasiliauskas yra ankščiau įsigiję laipsnį iš civilinės inžinerijos tam pačiam City University of N.Y. ir devynerius metus dirbo savo srity Grumman Aerospace Corporation, Long Island, N.Y. Ten pasiekė korporacijos postą—vadovavo Amerikos laivyno statomo F-14 lėktuvo bandymam. Ankščiau buvo Grumman siunčiamas į Dallas, Texas ir Michigan valstijas, kur pravedė pirmiausius ir svarbiausius bandymus šio lėktuvo.

Nors ir pasiekęs aukštos pozicijos inžinerijoj, A. Vasiliauskas siekia ką nors naujo "sukurti," ar atsiekti naujas perspektyvas, šio šimtmečio filosofijoj, ypač kas liečia Amerikos filosofus. Šia tema žada ir rašyti doktorato tezę.

A. Vasiliauskas yra vedęs clevelandietę Mariją Gailiušytę, kuri ruošia doktoratą prancūzų literatūroje, Sorbonos universitete, Paryžiuje.

———————

Lietuvos Vyčių Vid. Atlanto apskritis paminėjo Šv. Kazimiero šventę kovo 10 d. Apreiškimo parap. bažnyčioje, Brooklyn, N. Y. koncelebracinėmis mišiomis. Po pamaldų buvo bendri pusryčiai parap. salėje. Prie garbės stalo sėdi iš k.: kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, dr. J. Stukas, kun. B. Mikalauskas, OFM, kleb. kun. P. Raugalas, Simas Kudirka, A. Mažeika, dr. E. Vaišnienė, J. Boley-Bolevičius. Stovi iš k.: kun. S. Raila, E. Mickeliūnienė, M. Shalins ir L. Janonis. Įvykis buvo globojamas vietinės 41 kuopos. Pagrindinę kalbą pasakė dr. Vaišnienė. Po pusryčių delegatai posėdžiavo parapijos patalpose.

— Mid-Atlantic Division of the Lith. Knights honored old-country's St. Casimir at Annunciation Church of Brooklyn, N. Y. on March 10th.

Iš JAV LB VII Tarybos kevirtos sesijos š. m. balandžio 3-4 d. d. Philadelfijoje. Nuotraukoje dalis dalyvių ir krašto valdybos (iš k.): A. Gečys, A. Zerr-Mačiulytė, R. Česonis, B. Raugas, A. Gailiušis ir kt.

— The 7th Council of the Lithuanian Community of USA held its Fourth Session in Philadelphia, Pa., on April 3-4th.

Baltimorės lietuviai pas miesto mėrą. Iš k.: S. Surdokienė, mėras W. Donald Sshaefer ir M. Noreikienė.

— Mayor William Donald Schaefer of Baltimore, Md., receives Lithuanian representatives.

"ATEITIES" KOKURSAS JAUNIMUI

Savo 65 m. sukakties proga "Ateities" žurnalas skelbia konkursą jaunimui. Konkursas apima šias sritis: 1. *prozą*/novelę, apsakymą ir pan.), 2. *poeziją*, 3. *straipsnį-rašinį*, 4. *interviu-pokalbį* (jo pravedimą), 5. *veiklos* (stovyklos, kursų, suisirinkimo ir kt.) *aprašymą*, 6. d*okumentinę fotografiją* ir 7. *menišką fotografiją* (premija gali būti skiriama už vieną nuotrauką arba už foto "essay").

Redakcija vertins visus 1975 m. lapkričio 1 d.-1976 m. rugsėjo 15 d. laikotarpyje "Ateities" žurnalui atsiųstus kūrinius. Kiekvienos srities geriausiai įvertinto darbo autoriai—atskirai *studentui* (ar nestudijuojančiam 19-30 m. amžiaus), atskirai *moksleiviui* (ar nesimokančiam iki 18 m. amžiaus)—bus paskirta 50 dolerių premija. Antrųjų vietų laimėtojai bus apdovanoti dviejų metų "Ateities" prenumerata, o trečiųjų vietų laimėtojai—vienerių metų prenumerata. Premijos bus įteiktos "Ateities" jubiliejaus šventėje 1976 m. spalio 16 d. Jaunimo centre Chicagoje.

"Ateities" redakcijos adresas: ATEITIS, c/o Rev. Kęstutis Trimakas, 850 Des Plaines Avenue, Apt. 409, Forest Park, ILL. 60130, USA.

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Gerbiamieji,

Šiais metais džiaugsmingai minime 200 metų sukaktį nuo iškovotos laisvės Amerikai. Garsusis karžygis , lietuvių kilmės Tadas Kosčiuška padėjo tą laisvės kovą laimėti. Jo garbei pastatytas puošnus paminklas Humbold Park, Chicagoj. Lenkai prie šio paminklo kas metai turi savo festivalį.

Mes, lietuviai, šių 200 metų laisvės sukaktį pradėjome minėti savo Kultūros parodą, Šokių šventę, Opera, Festivaliu, koncertais ir įvairiais parengimais, kurie, kai metų eiga praeis, bus užmiršti. Kad pasiliktų šių brangių 200 metų minėjimo atmintis, aš siūly)iau prisiminti Lietuvos kovą dėl laisvės. Josios sūnūs aukoja savo gyvybę, kad tik Lietuva atgautų laisvę. Prisiminkime, kaip Romas Kalanta degdamas šaukė: "Laisvės Lietuvai!" Šiam didvyriui pastatykime paminklą LIEPSNOSE DEGANTIS ROMAS KALANTA. Tas paminklas teprimena kovą už Lietuvos laisvę.

Nikodemas Kulys
Chicago, Ill.

NAUJI LEIDINIAI

Išmarginta drobė, Vladės Butkienės-Čekonytės poezija. Išleido Vilties dr-ja Clevelande. 96 psl. Kaina $3.50.

3 komedijos. Anatolijus Kairys. "Ku-Kū", "Didysis penktadienis", "Rūtos ir bijūnai". Iliustravo Z. Sodeikienė. Išleido knygų leidykla "Dialogas"; spaudė Morkūno spaustuvė Chicagoje. 224 psl. Kaina $5.

Tėvynės Sargas, 1975, Nr. 1/34. Politikos ir socialinių mokslų žurnalas, suredaguotas dr. Domo Jasaičio, Mt. Vernon, N. Y.

Šiame numeryje svarbesni straipsniai: A. J. Kasulaičio "Grėsmė ir ryžtas"; prof. Vl. Juodeikos "Marksizmas ir moralė"; prof. A. Šešplaukio "Anei rašto, anei druko (spaudos atgavimo 70 metines minint); prof. J. Jakšto "Mindaugo karūna istorijoje ir dramoje" (apie A. Kairio istorinę trilogiją-poemą "Karūna"); vysk. Pr. Bučio "Prieš senajam Tėvynės Sargui" gimstant; G. Valančiaus "Gabriel Marcel, 1889-1973".

Be to, žurnale yra: Sąrašas lietuvių politinių kalinių sovietiniuose kacetuose; Krikščioniškosios demokratijos gretose; Vliko ir Alto veiklos apžvalga ir plati įvykių kronika.

144 psl., kaina $4. Adm. adresas: Tėvynės Sargas c/o A. Balčytis, 6819 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629. Gaunamas administracijoje ir pas knygų platintojus.

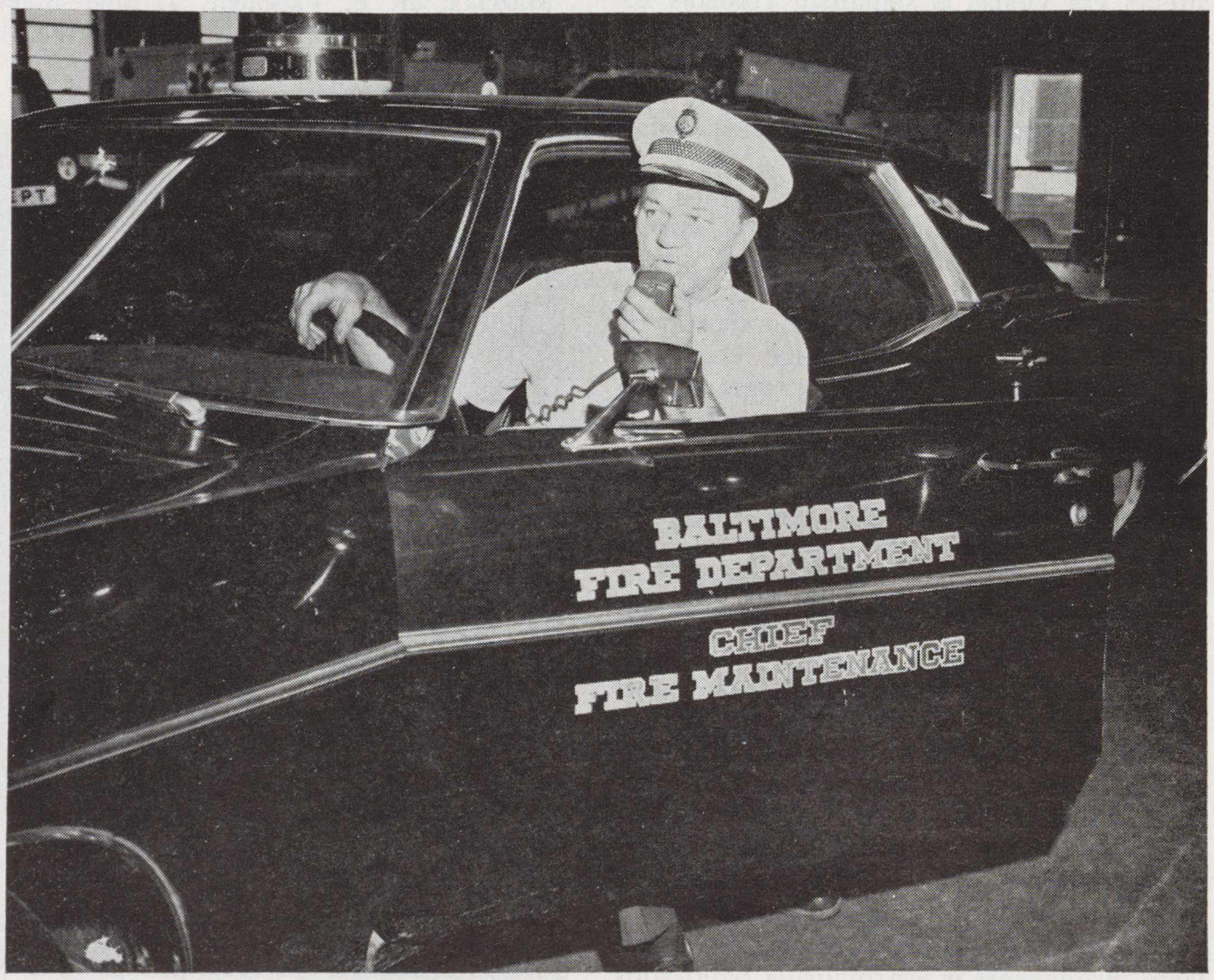

Albertas J. Juškus dirba Baltimore Fire Department Fire Maintenance Division nuo 1950 m. gegužės 1 d. Eina viršininko pareigas nuo 1972 m., kur dirba 47 įvairių specialybių žmonės.

A. Juškus yra vienas iš Baltimorės Lietuvių Radijo valandėlės pranešėjų ir vadovų.

— Albert J. Juškus, Chief of Fire Maintenance, Baltimore Fire Department.

ALT delegacija pas kongresmaną Daniel J. Flood Atstovų Rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo proga kovo 4 d. Iš kairės: J. Skorubskas, ALT ižd., kun. A. Žilinskas. sukalbėjęs Atstovų Rūmuose invokaciją, T. Blinstrubas, ALT vicep. kongrsm. Carl Albert, Speaker of the House, kongrsm. Daniel J. Flood, kapelionas Edward Latch, Atstovų Rūmų kapelionas, Barbara Darlys, dr. Jonas Genys, ALT atstovas Washingtone, ir E. Šumanas, Bendro Baltų Komiteto Reikalų vedėjas.

— On March 4th, Day of Lithuania's patron Saint Casimir, a delegation of the American Lithuanian Council was received at Congress by rep. D. J. Flood and attending dignitaries of the House.

Restore Freedom and National Independence to Baltic States!

HON. ALPHONZO BELL
of California
In the House of Representatives
Thursday, February 26, 1976

MR. BELL. Mr. Speaker, I recommend for the attention of my colleagues the following resolution adopted on the 58th anniversary of Lithuanian independence by the Lithuanian Americans of the Los Angeles area.

The complete text of the resolution follows:

(Lithuanian American Council)
RESOLUTION

We, the Lithuanian Americans of the Greater Los Angeles area, assembled this 15th day of February, 1976 at John Marshall High School, 3939 Tracy Street, Los Angeles, California, to commemorate the restoration of Lithuania's independence, do hereby state as follows:

That February 16, 1976 marks the 58th anniversary of the restoration of independence to the 725 year old Lithuanian State, which was won and protected by the blood sacrifices of the Lithuanian people during the wars of Independence of 1919-1920, and recognized by the international community of States; and

That the Republic of Lithuania was forcibly occupied and illegally annexed by the Soviet Union in 1940, in violation of all the existing treaties and the principles of international law; and

That subjection of peoples to alien domination and exploitation constitutes a denial of the right of self determination which is one of the fundamental human rights; and

That such an act is contrary to the Charter of the United Nations and to the stipulations of the Helsinki agreement, and is an impediment to the promotion of world peace and cooperation; and

That so many countries under foreign colonial domination have been given the opportunity to establish their own independent states, while Lithuania, having enjoyed the blessings of freedom for centuries, is now subjugated to the most brutal Russian oppression and is nothing but a colony of Soviet empire; and

That through the continuing efforts to change the ethnic character of the population of Lithuania and suppression of religious freedom the Soviet invaders have not been able to suppress the aspirations of the Lithuanian people for freedom and the exercise of their human rights.

Now, therefore, be it resolved, That we demand that the Soviet Union withdraw its military forces, administrative apparatus and the imported Russian colonists from Lithuania and allow the Lithuanian people to govern themselves freely;

That we demand immediate release of all Lithuanians who are imprisoned for political or religious reasons, and who for years are lingering in various Soviet jails and concentration camps or kept in psychiatric wards;

That in expressing our gratitude to the United States Government for its firm position of non-recognition of the Soviet occupation and annexation of Lithuania, we request an activation of the non-recognition principle by stressing at every opportunity the denial of freedom and national independence of Lithuania and the other Baltic countries;

That the Soviet Union, in seeking a policy of detente with the United States, shall be requested to demonstrate its good faith and good will by restoring freedom and national independence to Lithuania, Latvia and Estonia;

That we are sincerely grateful to the House of Representatives of the United States for passage of a new resolution expressing a sense of the House relating to the status of the Baltic State, and we ask the President and Members of Congress of the United States for their support of the cause of freedom for the Lithuanian nation;

That this resolution be forwarded to the President of the United States, and copies thereof to the Secretary of State, to the United States Senators and Members of the House of Representatives from the State of California, and to the news media.

V. CEKANAUSKAS, Chairman BR. DUDA, Secretary.

President Ford On His Special Aid to Baltic and European Nationals

A recent communication from Myron B. Kuropas (Dr.), Special Assistant to the President for Ethnic Affairs at the White House in Washington, informs us of President Ford's meeting in Milwaukee, Wisconsin, on April 2nd with 41 ethnic leaders, and of the discussions the President held there and the hour-long session of answering questions that he granted. We quote several of the answers which should be of special interest for Lithuanian readers. (Editor).

"The last point that we wanted to get support of—House Bill Number 9466, in regards to establishing a commission on security and cooperation in Europe so we can follow through on the deals that we make with Russia and other countries.

Thank you.

THE PRESIDENT: On that last point, the European Security Conference agreement provided that there should be within two years another meeting to determine whether the agreements that were signed were lived up to and we have people in the Department of State who are following it very closely and we will be prepared in 1977 to go there and to make certain that what was agreed to in Helsinki is being carried out.

Yes?

QUESTION: Mr. President, we, here, in Milwaukee, are very appreciative of the fact that in your Administration you have appointed someone as the Special Assistant for Ethnic Affairs, the office was long overdue, and I think this will help us in our area of making ourselves heard to you.

THE PRESIDENT: Well, I think we have a great person. I think we have an excellent representation of the ethnic groups in the White House and so I am sure that I will hear if I make any mistakes, and he will forewarn me if I am about to. (Laughter)

Yes?

QUESTION: Mr. President, Americans of Ukranian descent in this country are particularly concerned about the persecution of the Ukrainian intellectuals in political prison in the Soviet Ukraine. Under the interpretation of the Helsinki Conference or for purley humanitarian reasons, what can our Government do to get them.

THE PRESIDENT: The first thing you can do, if you would give me the names or give somebody on my staff the names—

QUESTION: Amalrik (?) is one of the most prominent—

THE PRESIDENT: Yes, I have heard of that.

QUESTION: He suffered inhuman treatment for the crime of no more than writing three novels. Now does the Helsinki Conference guarantee their right of speech for free expression or religious feeling?

THE PRESIDENT: It does not involve that particular aspect. It does involve the reuniting of families, it does involve some of the other humane things, but it does not seek to interpret or to change local laws in that sense.

Let me give you an example. Remember this Lithuanian Kudirka who tried to escape from a Soviet fishing boat and got on board an American Coast Guard vessel and then was put back? This was before I was in the White House.

I want you to know—and I saw him—where did we see Kudirka the other day? Some place in the last month or two I saw him and he was very grateful because he knows through my personal intercession he got back here and is in the United States.

QUESTION: What can our Government do from a humanitarian point of view to intercede on their behalf, sir?

THE PRESIDENT: Well, if you will give me the names, we will undertake it.

QUESTION: Sir, I wrote you a letter and hand delivered it to Mr. Kuropas.

THE PRESIDENT: All right, fine.

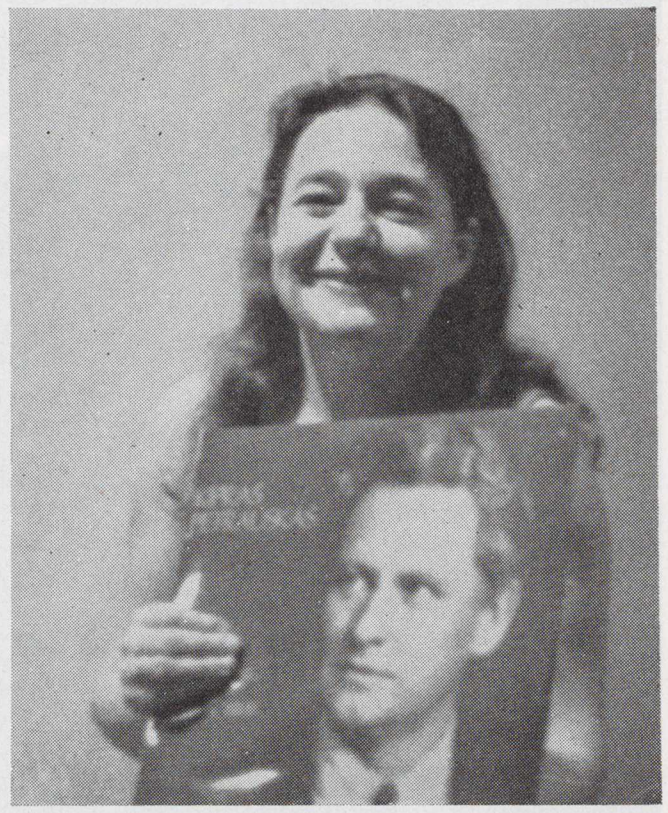

— Violinist Pomerancaitė came to Canada from Lithuania. In her tour to the United States she hears of her benefactor Kipras Petrauskas (see story "A Duo of Violinists").

Smuikininkė Pomerancaitė, avykusi iš Lietuvos, kurdinasi Kanadoj. Koncertuoja New Yorke.

Musical Offerings by Lithuanians in New York

A DUO OF VIOLINISTS
(From a Letter)

On March 6th, following the Pomerancaite-Mazurkevich violin-duo concert, a reception was held for the artists in the Green Room of Alice Tully Hall, New York City. Among those who gathered to extend congratulations to the Mazurkevichs were: Aldona Kepalaite, a concert pianist of note; Aldona Dvarionaite, who herself gave a very well received recital at Alice Tully Hall on Sunday, February 8, of this year. Also attending the concert was Mr. Albinas Prizgintas who last year gave a Bach recital in St. Patrick's Cathedral on Fifth Avenue, New York City, as well as an organ recital in Paris.

It gave me great pleasure to be in such distinguished company and to talk with these fine artists. During the reception, I approached Danute Pomerancaite-Mazurkevich and requested her to autograph a record album of Kipras Petrauskas, the famed creator of the Lithuanian Opera and its leading singer for nearly 50 years—by whom she had been sheltered and raised during the turbulent war-time years of her childhood—of what the concert program had also made special note. When Danute saw this album she expressed great pleasure. She was surprised to hear that it was available for purchase in the United States. When she asked where she could buy it, I felt that as a small repayment for the pleasure she had given me during the concert, I should offer the album to her as a gift. She accepted the Kipras Petrauskas album with evident delight.

Mrs. Helen Johnson
Richmond Hill, New York

: : :

A VIOLIN DUO MAKES DEBUT HERE

An offbeat treat was in store for those who attended the concert given at Alice Tully Hall on Saturday Night. Dana Pomeranz-Mazurkevich and Yuri Mazurkevich, a violin duo, made their New York debut and showed how pleasing music for two violins can be when well played.

Mr. and Mrs. Mazurkevich settled in Toronto about a year and a half ago, after having left the Soviet Union. She was born in Lithuania, he in the Ukraine, and they went to Canada by way of Lithuania. They have both taught at the Kiev Conservatory of Music in the Ukraine after studying with David Oistrakh at the Moscow Conservatory.

Their program of sonatas by Telemann, Leclair and Prokofiev plus Spohr's Duet in D and a Concertante of Mozart's that was apparently arranged by Ferdinand David did not demand heroic feats on the violins, but the Mazurkevich performances were thoses of accomplished musicians. Their styles of playing meshed well, their intonation and tone were commendable, and their interpretations dealt favorably with both sustained lyricism and sprightly allegro rhythms.

The Mozart-David work had the assistance of a pianist.

Allen Hughes
(New York Times, Feb. 10, 1976)

Rev. M. Ozalas, pastor, and Brother George Petcavage, OFM at Lithuanian Cross, St. Joseph's Parish, Scranton, Pa.

Klebonas M. Ozalas ir brolis George Petcavage, OFM, prie lietuviško kryžiaus Šv. Juozapo parapijoje, Scranton, Pa.

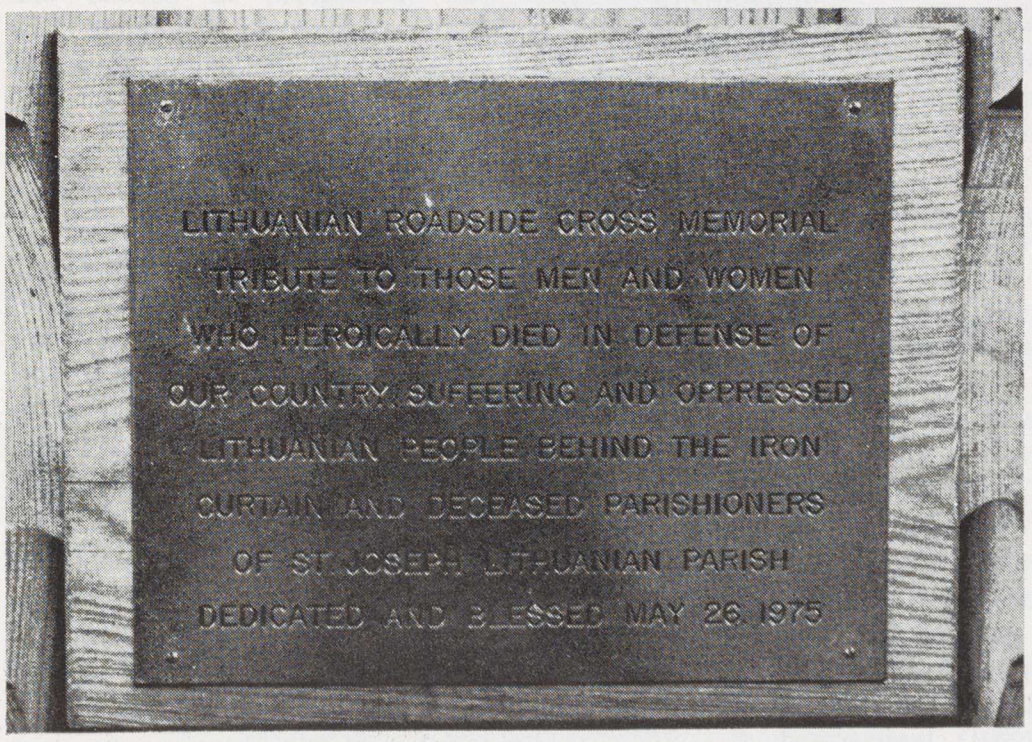

— The dedication tablet (detail) of the Lithuanian Cross.

Paminklinė lenta prie lietuviško kryžiaus Šv. Juozapo parapijoje.

LITHUANIAN CROSS AT ST. JOSEPH'S, SCRANTON, PA.

After a few years of planning and dedicated work a unique and ornate Lithuanian Cross has been erected at St. Joseph's parish. It is believed to be the only one of its kind in the State of Pennsylvania. The blessing and dedication took place on Memorial Day, May 26, 1975. This beautiful Roadside Cross now stands as a memorial to the men and women who laid down their lives for our country, as well as for the suffering and oppressed Lithuanian people behind the Iron Curtain and the deceased members of St. Joseph's Lithuanian parish.

Through the zealous efforts of the Pastor, Rev. Michael Ozalas, and Brother George Petcavage, O.F.M. of Kennebunkport, Maine, a former member of St. Joseph's parish, the construction of this beautiful shrine has been realized. Mr. Joseph Ambrozaitis of Middlebury, Conn. was the builder and contractor. Mr. Mindaugas Jankauskas of Ozone Park, N.Y. carved the four wooden statues which are located on the four sides of the upper part of the cross. These carvings are reproductions of Lithuanian folk art of the 17th century and consist of the Blessed Virgin, St. Joseph, St. Casimir and St. George.

It was truly a fitting gesture to erect this Roadside Cross in the Free World, to replace those being destroyed in oppressed Lithuania. Its prominent site near St. Joseph's Lithuanian Church on a main thoroughfare, indicates the deep faith and pride present-day Lithuanians take in their beautiful religious custom and heritage.

BRO. GEORGE PETCAVAGE, O.F.M.
Scranton, Pa.

— St. Casimir statue, a detail of the Lith. Cross, Scranton, Pa.

Šv. Kazimiero skulptūra Šv. Juozapo parap. liet. koplytstulpio ornamentas.

— The Lithuanian folkart style Wayside shrine Cross dedicated to St. Joseph, erected by the parishioners of Scranton, Pa.

Šv. Juozapo skulptūra. Šv. Juozapo parap. liet. koplytstulpio ornamentas.

POEMS by

VYDŪNAS TUMAS

WINTER SOLSTICE

Sestina for Stacey

The beating of broken wings,
Above cranes are whewing,
Along the tar-lip of this inlet sea,
Sun splinters on nervous water-mouths,
And sings as the wind moves back
And forth and inside ourselves.

We lay, feeling the arms of hot sun on our backs.
That you were Leda and I grew wings,
In those warm months of wooing?
On desert sand, where summer sea
And full river met like lips of a wet mouth,
We lay, felling the arms of hot sun on our backs.

We stand apart from ourselves,
Now, as so often, horseback, bareback,
Watching those birds glide through sun on wings.
That call of autumn falling in their whewing
backs.
Will we also surface to the top of ourselves,
Like mallards, and in formation fly, winging
From these cranes, at the river whewing?

We'll remount. No, my love is painful in its
wooing..
Frof strong, cutting wind, I am bird with broken
wing,
Wanting to fly over tempestuous sea.
From these senseless mouthings,
In the cold coming night that turns us back to
back,
We will turn away and back to ourselves.

A blood tongue rose in the mouth of horizon and
sea.
This morning was the mended wing in the gift
sason of wooing.
Back in this silent dawn of ourselves,
The cranes were gentle in ther whewing.

2/25/75

———————

And we stand guard over the yellow-stained sea,
Licking the dry salt from the rims of our mouths.

What was our silence from dry, arid mouths,
That hurt like sun blisters on a parched back?
And stuck to ourselves
Like a sandpiper with tar-laced wing?
Is my love the wind-whistled land of wooing,
Or an abandoned lighthouse over a stormy sea?

That last boat with maroon sail skimming the
sea,
Avoiding the dark, reaching for harbor-mouth,
Searches for its haven in the port behind our
Your dreams became stray thoughts,
Before your initiation with sleep.
Those lines were the jagged sounds,
that children heard.
The images that curved and turned like pale
cheeks,
Stared and metamorphosed into
ever-watchful eyes.

You thought about that pleasure
that slithered like a snake,
And grew wings, like arms,
Sliding warmly down your skin,
from head to foot.

Its shedding was miraculous . . .
The colored petals, like street signals,
unpeeled, so quickly,
to expose a blood-ripe heart,
to the sound of night birds.

Close to a pillow, sleep, and that awaited night,
You began to see that you were not leading,
but being led.

4/20/75

———————

TWENTY-TWO

After pubescence,
With thoughts of traveling,
America plastering its scars,
War with cracking smile forced upon itself,
exhausted for awhile.
You grew into the red shirt of that miraculous
mandarin,
sitting shoreless
on pale, shapeless sand
miles from home
With whispering sounds dancing
like a spot-lighted whore
in spiraling, whittling circles.
You wished to seduce her.
You had the desire to produce
not you, but another birth—
to reproduce and divide.

Thinking twenty-two years back,
You knew that years did not pass
like neon, night-clubbed cities,
But slowly, like hand-carved poems.

5/15/75

———————

BALTIC NATIONALS:

TWENTY-FIVE YEARS IN CANADA

The second World War displaced hundreds of thousands of people whose countries had lost their independence. The three small countries—Estonia, Latvia and Lithuania—were occupied during the war first by Soviet Russia, then by Hitler's Germany and finally again by the Soviets. Almost 300,000 Balts left their homelands before the second occupation by Soviet Russia. In 1948-51 about 60,000 Balts settled here because Canada offered not only a new home but, much more important for Estonians, Latvians and Lithuanians, it also offered them the personal, religious and political freedoms denied them by the Soviets. The new-comers joined a rather small number of the earlier Baltic immigrants.

Arriving without any material possessions and working first as miners, farm-hands, domestic help or as labourers in forestry and construction, the Balts, with their perseverance, professional skills and old educational traditions soon improved their economic and social positions.

In 1949, for example, there were over 300 Lithuanian girls and women working as domestics in Ottowa. After conscientiously fulfilling their contracts, they took the opportunities offered by this democratic country to gain higher positions. Men working in forestry or mining industry did the same after completing their contracts. Today, you will find successful businessmen, engineers, civil servants and university professors who started their life in Canada as forest workers or domestics.

A new generation grew up and the tradition of higher education and the work ethic was transmitted to the younger generation. Integration into Canadian society presented no difficulties to the Balts. In 25 years, starting from the bottom they reached the prevailing national averages or exceeded them in many fields. Thus, for instance, in a population of 10 thousand the Balts have 10 professors in comparison to the national average of 12, equal the national average of university students, and exceed in professions like physicians with 29 against 13, dentists—9 against 2, engineers—68 against 35 and architects—4 against 1.

The Balts own 20 churches and 18 community centres. They have established 8 credit unions whose assets have reached to 66 million dollars. The Estonian Credit Union in Toronto was the first one to introduce cheque systems for a credit union, and this practice has found a wide acceptance. The Balts have established many enterprises in industry and construction; these are too numerous to be mentioned. The first condominiums in Canada were built and operated by Estonians in Toronto in 1950 and 1955.

Just recently in 1976 Miss Silvia Burka of Latvian descent represented Canada in the Winter Olympics and won the first place in the World Championship in speedskating in Oslo, Norway. Miss Violeta Nesukaitis, a Lithuanian of Toronto, has been several times table tennis champion and represented Canada in international competitions, including one in China.

Recently, Mr. Arthur Ozolins, a Latvian, was sent as a Canadian representative to South America for a piano concert tour.

The Balts have 21 folkloric ensembles and 41 choirs. Lithuanian ensemble "Gyvataras" of Hamilton represented Canada at the International Festival in Montrejeau, France, in 19685. "Kalve-Estienne," girl gymnasts, represented Canada in the international festivals in Switzerland (1969), Holland (1973) and at the World Exhibition in Japan (1970).

———————

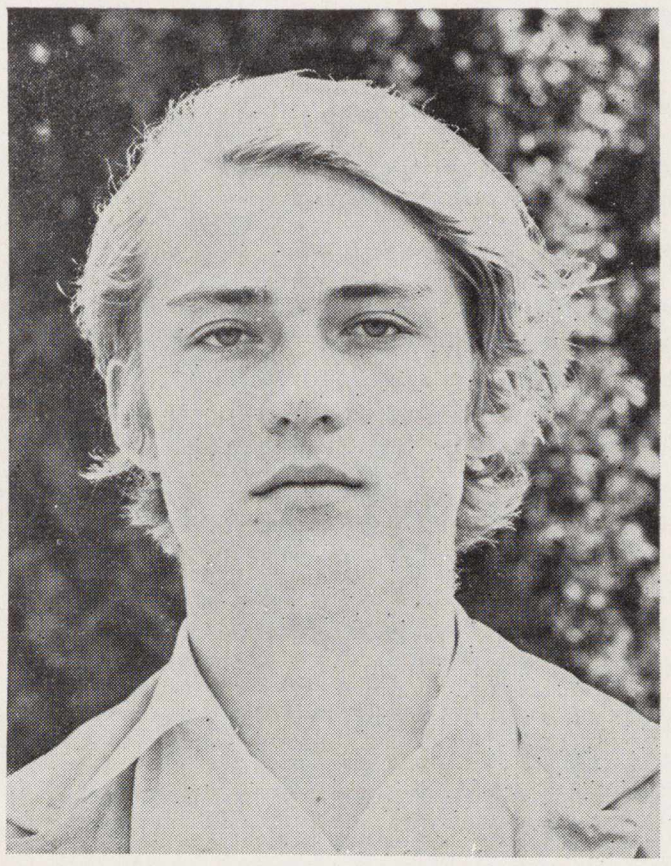

— Vydūnas Tumas, a biligual poet (see article).

Vydūnas Tumas, kaip jaunas poetas reiškiasi lietuvių spaudoje ir angliškuose leidiniuose.

POET VYDUNAS TUMAS

Young Vydunas is literarily active since his early school days, lecturing and writing, mostly in a poetic vein. After attending the Lithuanian school of St. Casimir and then the Jesuit Loyola High School, both in Los Angeles, he had his poems appearing in print through the courtesy of the Jesuit Fathers. His Lithuanian writings appeared in a Gold Anniversary publication of the Boy Scouts (1924-1974). His further studies at UCLA and Irvine, then at the University of Santa Cruz, brought him into closer contact not only with his immediate fellow students—poets and philosophers—but with leading personalities in these fields from wide over. During last Christmastide, the Cowell Press of the University of California Santa Cruz has published the latest collection of poems by Vydunas Tumas, "Driving by a Newsstand After Being Out at the Pier." (We have given some of these poems in our February and present issues. After appreciative evaluation by noted American critics, the young American (and Lithuanian) poet is now on leave from his university for an extension of studies in Italy, where he is also an instructor of English Literature and Language at a Roman institute.

BOOKS

MEMORIES OF "GOOD OLD DAYS

Mrs. Catherine Shukvietis-Miliauskas is the author of a unique new book. The title: **Early America — Memories of a Coal Miner's Daughter.** This book is a nostalgic recollection of the author's of the "Good Old Days", in a beautiful small, prosperous coal mining town, Wanamie, Pennsyvania, around the turn of the century. Concerning economics the authoress even provides the prices of articles even provides the prices of articles of her days. In 1911 she had taken her first job working for the old company store. At that time a 25 pound bag of sugar cost — one dollar, pork chops — ten cents a pound, by the piece. Things like that can make one yearn for the GOOD OLD DAYS. Movies, for instance, cost a nickel. And the Coal Miner's Daughter gives plenty of such pleasant information and delightful sketches about those GOOD OLD DAYS in her book of memories.

Mrs Catherine Miliauskas' father had been a coal mine contractor by profession. He had gone to srhool in England. Then in 1905 working in Wanamie, he had taken Catherine down to the mines to show her around. The store job she took later she held on to until finally she ran a store of her own. She is now retired.

Her book can be obtained from the publishers, Carlton Press, Inc., 84 5th Ave., New York City 10011. (From "Garsas")

— Arėjas Vitkauskas, Editor, World-Wide News Bureau, with his secretary at his office in New Jersey.

Žurnalistas-redaktorius Arėjas Vitkauskas savo darbo įstaigoje "World-Wide News Bureau" New Jersey mieste.

Administracija rašo —

GARBĖS PRENUMERATORIAI

J. Čiurlionis, Phoenixville, Pa.

A Kudirka, Union, N.J.; G. Okunis, Flushing, N.Y.; J. Vitėnas, Washington, D.C.

Dr. P. Atkočiūnas, Cicero, Ill.
K. Auštkalnis, Eugene, Ore.
P. Gylys, Olympia, WA.
A. Kantvydas, Toronto, Ont., Canada.
Dr. J. S. Kriaučiūnas, Toledo, OH.
P. Kudeikis, Toronto, Ont., Canada.
A. M. Macarus, Hager Shores, MI.
W. Maker, Burbank, CA.
Dr. J. Petrikonis, Woodbine, IA.
A. Puskepalaitis, So. Boston, MA
Rev. Prof. Dr. P. Ragažinskas, Central, N. M.
J. Stankus, Chicago, Ill.
Kun. E. Statkus, Grand Rapids, MI.

L.D. PAREMTI AUKOJO

Po $30. — P. Baltrėnas.

Po $25. — LB Los Angeles apyl.

Po $15. — J. Mikaila.

Po $10. — M. Karosas.

Po $5 — A. Jasinis.

Po $3. — J. Agurkis, C. K. Bobelis, MD, L. Jaraš;nienė, A. Mažeika, P. Sakas, J. Šiugžda, J. Tamašauskas, E. Vizbaras, V. Zelenis.

Visiems mus parėmusiems administracija nuoširdžiai dėkoja ir

LD Adm.

"LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE"!

Siųskite metinę prenumeratą $5.0 **adresu:**

"Lietuviai Amerikos Vakaruose"
4364 Sunset Bld., Los Angeles, 90029.

Galima LAV užsisakyti ir patelefonuojant — NO 4-2919.

Užsakykite LAV savo giminėms bei draugams, gyvenantiems rytinėse ir vidurio Amerikos valstybėse, tegu susipažįsta su mūsų veikla ir gyvenimu.

MARY HAMROCK

PIERCE – HAMROCK MORTUARY

921 Venice Blvd.,
Los Angeles, Ca. 90015

Phone: RIchmond 9-6091

REMKIME KSU LITUASTINĖS STIPENDIJOS FONDĄ

Vėl kreipiamės į lietuvių spaudą, organizacijas, draugijas, taip pat ir į pavienius asmenis, prašydami paremti Kent Valstybinio Universiteto Lituanistinės Stipendjos Fondą.

Kent State universitetas yra valstybinis Ohio valstijos universitetas netoli nuo Cleveland'o miesto. Jame jau keleri metai yra dėstoma lietuvių kalba; šio universiteto bibliotekoje yra sutelktas vienas ir geriausių lituanistinių rinkinių visose JAV; šis universitetas—kartu su PLJS Ryšių Centru—jau trečia vasara ruošia dviejų savaičių lituanistikos seminarus; šiame universitete jau yra parašytos dvi MA tezės ir viena daktarinė disertacija lituanistinėmis temomis. Dabar čia jau kuris laikas stengiamasi sudaryti nejudomą KSU Lituanistinės Stipendijos Fondą, iš kurio procentu būtų kasmet duodama stipenddija lituanistinėmis studijoms. Siekiama surinkti virš 50.000 dolerių, bet jau bus galima pradėti skirti dalines stipendijas, kai šiame fonde bus apie 20,000 dolerių.

Pernai panašu atsišaukima pasirašė platus šios stipendijos komitetas, kurio garbės pirmininkė yra Lietuvos Gen. Konsulė Čikagoje p. J. Daužvardienė. Po to buvo gauta keli tūkstančiai dolerių aukomis ir pažadais, bet vis nesiseka surinkti tų 20.000 dolerių. Ir šiais metais prašome visų paaukoti kiek kas gali. Aukos nurašomos iš pajamų mokesčių. Aukas prašome siųsti:

Lithuanian Fellowship Fund
Kent State University Foundation
Kent, Ohio 44242

Visiems, kurie jau aukojo ir kurie aukos, viso Komiteto vardu širdingai dėkojame.

(Prof.) ANTANAS KLIMAS
Univ. of Rochester, Pirmininkas
(Prof.) JOHN F. CADZOW
KSU, Iždininkas

BALTIC BAKERY

Juozas ir **Aldona Ankai** — savininkai
4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 — Telef. (212) LA3-1510
——— ir ———
2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629
Telefonas: (312) 737-6784

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

LITUANISTICS IN ENGLISH

Attractive, Well-informed Recent Publications
BOOKS SUITED AS GIFTS
ENCYCLOPEDIA LITUANICA —
its past and present. — Printed in Boston: Encyclopedia Lituanica, 395 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Over 3,500 pages of exhaustive, in depth information on Lithuania
6 vols., $20.00 each (last two volumes in print)

Dr. Antanas Kučas. **LITHUANIANS IN AMERICA,** their story, told by one of themselves, beginning in 1659 and progressing to and through this Bicentennial. — The author, a Lithuanian and American scholar, traces the personalities and events of importance, the formation of Lithuanian organizational, religious, social, artistic and political life.

Encyclopedia Lituanica Publishers, Boston, Mass, 1975. 349 p. with index; price $6.

The above as well as other Lituanistic books are available directly from the Publishers, and also from "Lithuanian Days" Magazine Publishers.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekviename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¾%—6 metų su $1,000, minimum
7½% — 4 metų su $1,000, minimum
6¾% — 30 mėn. su $1,000, minimum
6½% — 1 metų su $1,000, minimum
Savings insrd. to $40,000 by FSLIC

Vėliavos duodamos nemokamai. Pradėjus naują taupymo sąskaitą, gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal savo pasirinkimą su stovu.
Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

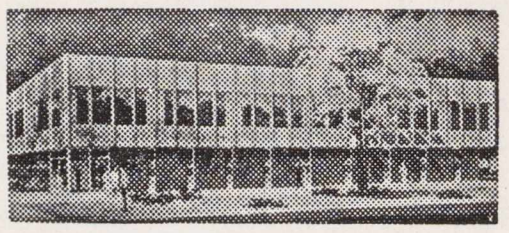

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUSKAS
sekretorius
Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

LADIES AND GENTLEMEN

Remarkable Discovery

Hair formula JIB is Patented in Switzerland and Registered in U.S.A. and Canada, Europa, Germany, Austria. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, ening Hair, Root growth, Splitting ends, Strengthand restoring NATURAL HAIR COLOR.

Using JIB you will never be bald or grey. 100% Guaranteed.
Listed in Druggist Red-Blue Book. JIB Medicine Liquid 8 oz. A 16 week supply $6.00. Money Order, P. P., Send today —

J I B LABORATORIES
1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

High Dividend Rates
Accounts

Insured to $40,000 by FSLIC

47th & Rockwell St., CHICAGO, Illinois 60632

94th & Roberts Rd., Hickory Hills, Ill. 60447

Books of Interest

VYTAUTAS THE GREAT, Grand Duke of Lithuania, by Dr. Joseph B. Končius. History of Lithuania from King Mindaugas (1252) to to the end of the reign of Vytautas the Great (1490). 214 pages and a map. Price: $3.00
Hard cover $4.00

THE GREEN OAK. Selected Lithuanian poetry. Edited by Algirdas Landsbergis and Clark Mills. Published by Voyages Press, 1962. 118 pages. Price: $5.00

LITHUANIA 700 YEARS. By Albertas Gerutis. Includes 1)The Origins of the Lithuanian Nation, by J. Puzinas; 2)Lithuania to World War I, by J. Jakštas; 3)Independent Lithuania, by A. Gerutis; 4) Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis; 5) Liberation attempt from abroad, A. Budreckis; 6) The prospects of Lithuanian Liberation, by S. Lozoraitis. 475 p.p. 1969. Price: $12.00

Available at
"Lithuanian Days" Publishers
4364 Sunset Boulevard
Hollywood, Calif. 90029

LIETUVIŲ DIENŲ

žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI
J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.
So. Boston, Mass. — S. Minkus
Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis, 'Draugas', 'Marginiai', 'Terra' Gifts International.
Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rociūnas,
Detroit, Mich. — "Neringa", St. Anthony's Parish Library.
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.
Putnam, Conn. — Immaculata Conception Convent.
Rochester, N. Y. — A. Sabalis.
Waterbury, Conn. — "Spauda".
Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".
Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.
Melbourne - St. Kilda — N. Butkūnas
Sydney — Kun. P. Butkus.
Glen Osmond, S. A. — E. Reisonienė.
Mirren, S. A. — J. Rupinskas.

Italijoje

Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje

London, Ont. — A. Puteris
Toronto, Ont. — V. Aušroras, A. Kuolas, P Misevičius,
Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish Library)

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES
Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30 — 1:00 p. p..
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas,
2610 Griffith Park Blvd., Los Angeles, CA
90039 — Tel. (213) 662-6591

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WCAO 102.7 mgcl.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus,**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227; Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpiet.
AM 1430 klc iš WWEL radijo stoties
Medford-Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. radijo programa Naujojoje Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m., vedama **Stepono ir Valentinos Minkų,** girdima **sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m**
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
7 programos savaitėje
Pirmad. ir penktad. — 11 val. ryte;
šeštad. ir sekmad. 8:30 — 9:30 ryte
Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.
Programos vedėja Aldona Daukus-Barkus.
Transliuojama iš nuosavos studijos.
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS
Seniausia liet. radijo programa Amerikoje.
Įsteigta muz. A. Vanagaičio 1928 m.
Kasdien 8 val. — 9 val. vakaro
(išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas **Petras Petrutis.**
Transliuojama iš nuosavos studijos
2422 W. Marquette Rr., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: GR 6-2242; GR 6-2271.

LITHUANIAN RADIO FORUM
Bi-Lingual Civic program in English and Lithuanian
Produced by **Anthony J. RUDIS**
Listener Participation Program
PHONE 445-6842 and ask a question
Sundays 2 to 3 PM
WXRT-FM 93.1 MHz.
Address: 9339 S. Oakley Chicago, Illinois

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Programa
TĖVYNĖS GARSAI
Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas **Juozas Stempužis.**
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.:: 382-9268.

Detroit, Mich.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA
WMZK-FM banga 98 mc
Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį
nuo 8:00 iki 9:00 vakare
Vedėjas — **Ralph Valatka**
Telefonas: 537-5550.
17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219
Algis Zaparackas, tel. 549-1982; Albertas Misiūnas, tel. 841-3026.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE
WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8:25 — 905 val. ryto
Išlaiko Radijo Klubas.
Klubo pirm. **Vacys Urbonas.**
171775 Gaylord Ave., Detroit, MI 48240
Telefonas: 537-9642

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"
Connnecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM AM 840
Kiekv. sekmadienį 4:15 — 5:15 val. p. p.
Programos vedėjas **A. Dragūnevičius.**
273 Victoria Rr., Hartford, Conn.
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kiekv. šeštad. 4 — 5 val. p p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.
Direktorius **Jokubas J. Stukas,**
1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092
232-5565. (Code 201)
Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirm. 7:30 — 8:30 v. v. — 89.5 mg
Vedėjas **J. J. Stukas.**

"LAISVĖS ŽIBURYS"
Girdima **kievieną sekmadienį**
nuo 9 iki 10 val. ryto
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: Romas Kazys, 217-25 54 Ave
Bayside, N. Y. 11364
Telefonas: 229-9134

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R.. Pittsburgh, Pa. 15210

Rochester, N. Y.

DAINOS AIDAS
Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto.
Stotis: WXXI-FM 91.5 MC
Išlaiko: Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: **Al. Gečas,** pirm., **R. Kiršteinas,** vicepirm., **J.Krokytė,** sekr., **Rūta Ilgūnaitė,** ižd., **L. Laukaitienė,** narė.
Adresas: 320 Durnan St., Rochester, NY 14621

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA
WBRY, Waterbury, 1590 kilocysles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00
Programos vedėjas ir direktorius
John D. Adams (Adomaitis).
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708
Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS
Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v.
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas **L. Stankevičius.**
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI
7 radijo programos savaitėje
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
4 — 5 val. p. p.
Trečiadienį vak. 7 — 8:15 v. v.
Šeštadienį 3 — 3:30 val. p. p.
Visos programos transliuojamos iš Toronto stoties CHIN, banga 101 FM
Programos vedėjas Jonas **R. Simanavičius.**
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Telefonas: 534-1274.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS
Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min. iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku, 41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas **Dr. J. Gailius.**
Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas.**
Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE
Įsteigta 1966
WCIU - TV Channel 26
Sekmadieniais 8:30
5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636
Tel. (312) 778-2100
Tolius Šlutas, vald. pirm.

"Dainavos" ansamblio dainininkės po koncerto Carnegie Hall, New Yorke, įkal-ba savo linkėjimus Lietuvai į "Amerikos Balso" mikrofoną, kurį laiko inž. P.Labanauskas.

Dainava choristers send their greetings to Lithuania via "Voice of America" microphone, after a concert at Carnegie Hall, New York. —*Sutkevičiaus foto*